

**OCENA STANU
SANITARNEGO
POWIATU WIELICKIEGO
ZA ROK 2016**

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce

Elżbieta-Beata Suchanik

SPIS TREŚCI:

1. Informacje ogólne	str. 3
2. Sytuacja Epidemiologiczna w zakresie chorób zakaźnych i zatruc pokarmowych	str. 5
3. Analiza wykonawstwa Szczepień ochronnych	str. 10
4. Nadzór nad podmiotami leczniczymi	str. 12
5. Nadzór w zakresie higieny żywności, żywienia, przedmiotów użytku i kosmetyków	str. 13
6. Nadzór nad palcówkami użytku publicznego i higieną komunalną	str. 23
7. Nadzór nad jakością wody	str. 28
8. Nadzór nad warunkami pracy, ocena w zakresie chorób zawodowych	str. 32
9. Higiena procesu nauczania i ocena stanu sanitarnego w placówkach oświatowo- wychowawczych.	str. 34
10. Ocena działań w zakresie zapobiegawczego Nadzoru sanitarnego	str. 39
11. Działania oświatowe i Promocja Zdrowia	str. 40
12. Wnioski końcowe	str. 46

INFORMACJE OGÓLNE

Celem nadrzędnym Państwowej Inspekcji Sanitarnej jest utrzymanie bezpieczeństwa zdrowotnego mieszkańców powiatu wielickiego.

Aby zachować to zdrowie Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny (PPIS) w Wieliczce sprawuje bieżący i zapobiegawczy nadzór sanitarny głównie w obiektach użyteczności publicznej po to aby zapewnić utrzymanie prawidłowego stanu sanitarno-higienicznego, prowadzi działalność przeciwepidemiczną oraz działalność oświatowo – zdrowotną. Nadzór sprawowany jest dla 122 448 mieszkańców, na obszarze o powierzchni 411 km². Ustawowe zadania PPIS realizuje przy pomocy zespołu pracującego w PSSE w Wieliczce w komórkach organizacyjnych, tj:

- Sekcja Nadzoru Higieny Żywności, Żywnienia i Przedmiotów Użytku (6 osób)
- St. Pracy ds. Nadzoru Higieny Komunalnej w tym monitoringu wody (2 osoby)
- St. Pracy ds. Nadzoru Higieny Pracy (1 osoba)
- St. Pracy ds. Nadzoru Higieny Dzieci i Młodzieży (1 osoba)
- Sekcja Nadzoru Epidemiologii (3 osoby)
- St. Pracy ds. Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego (1 osoba)
- Samodzielne St. Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia (1 osoba).
- Administracja i organizacja – (9 osób- 6,5 etatu)

Cały zespół pracowniczy w Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Wieliczce składa się z 24 osób (21,5 etatu).

W okresie podlegającym ocenie (wg tabeli poniżej „OCENA REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO – EPIDEMIOLOGICZNEJ W WIELICZCE”) liczba obiektów objętych nadzorem wynosiła ogółem **2149** (wzrost o ponad 100 w porównaniu do roku ubiegłego), przeprowadzono **2469** kontroli (jest to ilość porównywalna do roku poprzedniego).

W wyniku kontroli w związku ze stwierdzonymi naruszeniami wymagań sanitarnych wydano **599** decyzje administracyjnych, **216** mandatów na łączną kwotę 22 400 zł.

Przeprowadzono **841** dochodzeń epidemiologicznych. Wydano **9** decyzji o chorobach zawodowych. Pobrano **1251** prób do badań laboratoryjnych.

W roku sprawozdawczym oceniono **27** dokumentacji projektowej, dokonano **165** odbiorów obiektów.

**OCENA REALIZACJI ZADAŃ POWIATOWEJ STACJI SANITARNO -
EPIDEMIOLOGICZNEJ W WIELICZCE od 2012 do 2016 r.**

Lp.	Rodzaj zadania	2016	2015	2014	2013	2012
1	Liczba obiektów nadzorowanych	2149	2044	1948	1777	2061
2	Liczba przeprowadzonych kontroli	2469	2471	2558	2534	2501
3	Liczba wydanych decyzji	599	562	582	485	660
4	Liczba/ kwota nałożonych mandatów	216/ 22400	125/ 23600	123/ 28950	137/ 31950	107 / 26450
5	Liczba dochodzeń epidemiologicznych	841	916	776	744	579
6	Liczba zgłoszonych chorób zakaźnych	9989	4131	2993	4913	2145
7	Liczba decyzji o chorobach zawodowych	9	7	10	15	13
8	Liczba pobranych prób do badania	1251	1299	1182	498	636
9	Liczba uzgodnień dokumentacji projektowej	27	31	47	42	21
10	Liczba odbiorów obiektów	165	160	144	145	117

SYTUACJA EPIDEMIOLOGICZNA W ZAKRESIE CHOROÓB ZAKAŻNYCH I ZATRUĆ POKARMOWYCH

W 2016 r. do Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wieliczce zgłoszono **9989** przypadki chorób zakaźnych i podejrzeń (w tym **8538** grypy i grypopodobnych), hospitalizowano **238** przypadków zachorowań (w tym 15 grypy).

Spadek chorób zakaźnych odnotowano w przypadkach :

- krztusiec	- 22 przypadki	a rok 2015	- 27 przypadki
- salmonelloza	- 41 przypadków	a rok 2015	- 49 przypadki
- biegunki ogółem	- 443 przypadki	a rok 2015	- 600 przypadków
- różyczka	- 1 przypadek	a rok 2015	- 10 przypadków
- świnka	- 7 przypadków	a rok 2015	- 10 przypadków
- ospa	- 460 przypadki	a rok 2015	- 838 przypadki
- płonica	- 110 przypadków	a rok 2015	- 178 przypadków
- pokąsani przez zwierzęta	- 82 przypadki	a rok 2015	- 85 przypadków

Wzrost zachorowań zanotowano w przypadkach:

- grypa	- 8538 przypadków	a rok 2015	- 2145 przypadków
- borelioza	- 81 przypadków	a rok 2015	- 28 przypadków
- róża	- 32 przypadki	a rok 2015	- 22 przypadki
- zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych	- 7 przypadków	a rok 2015	- 3 przypadki

Na tym samym poziomie utrzymuje się liczba bezobjawowych nosicieli pałeczek salmonella.

Poza tym wystąpiły rzadkie choroby takie jak:

Choroba weneryczna	-3 przypadki,
HIV	- 3 przypadki
Czerwonka	- 1 przypadek
Malaria	- 1 przypadek

Gruźlica

W roku 2016 odnotowano 7 przypadków gruźlicy. Osoby chore to: 5 mężczyzn i 2 kobiety - osoby dorosłe. 3 osoby zamieszkałe na wsi a 4 w mieście. Wszystkie osoby z otoczenia zostały objęte nadzorem lekarskim. O każdym przypadku informowano lekarza rodzinnego w celu skierowania tych osób do pulmonologa lub na dodatkowe badanie.

Choroby przeciw którym prowadzone są szczepienia ochronne.

Błonica , Tężec

Od kilku lat nie notuje się zachorowań na błonicę i tężec. Dobrze uodpornione są dzieci i młodzież do 19 r. ż. U pozostałych osób w miarę wieku następuje spadek odporności, z uwagi na to zalecane jest podanie dawek przypominających co 10 lat. Obowiązujące rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 03.01.2012 r. w sprawie wykazu stanowisk pracy oraz szczepień ochronnych wskazanych do wykonania pracownikom podejmującym pracę lub zatrudnionym na tych stanowiskach (Dz.U. z 2012 r. poz.40), zaleca pracodawcom przeprowadzenie szczepień p/ błonicy u osób zatrudnionych na stanowiskach związanych z obsługą osób przyjeżdżających z obszarów występowania błonicy lub u osób wyjeżdżających na te obszary oraz przeciw tężcowi osób na stanowiskach związanych z obsługą zwierząt gospodarskich, przy usuwaniu odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych oraz konserwacji urządzeń służących temu celowi, a także na stanowiskach wymagających częstego kontaktu z glebą.

Krztusiec

W omawianym 2016 roku zanotowano 22 przypadki zachorowań na krztusiec. Spośród nich 4 dzieci częściowo szczepione, 8 nie szczepione, 6 osób było hospitalizowanych.

W aktualnym kalendarzu szczepień istnieje obowiązek szczepień przeciw krztuścowi do 6. roku życia. W 14 i 19 roku życia można zalecić dawkę przypominającą ze zmniejszoną zawartością komponentów błoniczego i krztuścowego (dTap) np. Adacel lub Boostrix zamiast Td które jest w Programie Szczepień Ochronnych jako obowiązkowe szczepienie.

Różyczka

W roku 2016 zarejestrowano 1 zachorowanie na różyczkę, osoba nie była hospitalizowana. Zachorowanie dotyczyło dziecka w wieku 12 lat, było zaszczepione dwiema dawkami. Przypadek przebiegł bez powikłań. Stan uodpornienia dzieci do 17 r.ż. wynosi 95%.

Wirusowe zapalenie wątroby typu B

W 2016 r. zgłoszono 2 przypadki zachorowania na WZW typu „B”. Chorzy to 2 dorosłych mężczyzn, nie szczepionych zamieszkałych na wsi. Przypadki nowo wykrytych nosicieli HBs – 28 osób, u których wykryto nosicielstwo ale brak objawów. Program Szczepień Ochronnych zapewnia bezpłatne szczepienia u wszystkich do 19 roku życia, studentów medycyny, osób z bliskiego otoczenia chorych na WZW B lub nosicieli antygenu HBs Ag, nosicieli p/ciał HCV. Szczepienia wskazane są również pracownikom mającym kontakt z materiałem zakaźnym (biologicznym, pochodzenia ludzkiego).

W 2016 roku tutejszy Inspektor skierował do szczepień bezpłatnych 12 osób.

Wścieklizna

Na terenie powiatu wielickiego od dłuższego czasu nie było przypadku wśród ludzi zachorowania na wściekliznę. Celem działań zapobiegawczych osoby pokąsane przez nieznaną zwierzę, potencjalnie zagrożone wścieklizną kieruje się na szczepienia ochronne. W 2016 r. na terenie powiatu wielickiego zarejestrowano 83 osoby pokąsane przez zwierzęta. Przeprowadzone wywiady epidemiologiczne stwierdziły pokąsanie w większości przez psy-59, koty-19, oraz po jednym przypadku przez konia, fretkę, szczura, wiewiórkę i mysz. Wydano 35 skierowań do szczepień, w pozostałych 48 przypadkach przedstawiono zaświadczenia weterynaryjne z obserwacji zwierząt o braku wścieklizny. Dodatkowo rozporządzenie Ministra Zdrowia j.w. przewiduje objęcie szczepieniami osoby zatrudnione na stanowiskach związanych z diagnostyką wścieklizny u zwierząt lub na stanowiskach wymagających kontaktu z nietoperzami. Szczepienia te są finansowane przez pracodawcę.

Świnka (mumps).

W roku 2016 odnotowano 7 przypadków zachorowań (5 dzieci – szczepione jedną dawką, 1 dziecko – nie szczepione, 1 osoba dorosła nie szczepiona). Zaobserwowano nieznaczny spadek zachorowań w stosunku do 2015 roku, w którym odnotowano 10 przypadków. Od 2004 wprowadzono do obowiązkowego programu szczepień uodpornienie przeciwko śwince dla dzieci w drugim jak i w dziesiątym roku życia w szczepionce skojarzonej łącznie z odrą i różyczką. Nadzorowany stan uodpornienia dzieci waha się w granicach 95% co powoduje, że 5% grupa dzieci objęta obowiązkowym szczepieniem jest nieuodporniona.

Ospa wietrzna

W roku 2016 zarejestrowano 460 przypadków – a w roku 2015 – 838 zachorowań, zaobserwowano spadek zachorowań. Większość zachorowań dotyczy dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym. Szczepienie bezpłatne przeciwko ospie wietrznej przewidziane są wyłącznie dla dzieci z obniżoną odpornością w przebiegu ciężkich i przewlekłych chorób oraz dla dzieci

przebywających w domach dziecka, w żłobkach i klubach malucha. Zapobieganie polega na izolacji chorych, przestrzegania zasad higieny w kontakcie z chorym i przedmiotami w jego otoczeniu. Brak zainteresowania szczepieniami zalecanymi p/ospie wpływa na dużą liczbę rokrocznie zgłaszanych przypadków. W roku 2016 zaszczepionych zostało 273 osób w wieku od 0 – do 19 roku życia oraz w wieku 20 lat i powyżej – 3 osoby.

Neuroinfekcje

Zachorowania na zapalenie opon mózgowo-rdzeniowych wzrosły z 3 w 2015 r. do 7 w 2016 r. Wszystkie przypadki hospitalizowano. Zgłoszone przypadki to infekcje wirusowe i bakteryjne. W każdym przypadku zarejestrowano pełny powrót do zdrowia, nie odnotowano powikłań ani zgonów.

Choroba meningokokowa

W roku sprawozdawczym odnotowano 1przypadek zachorowania na chorobę meningokokową. Chora to osoba dorosła w wieku 24 lata hospitalizowana z rozpoznaniem: Neisseria Meningitidis typ B- pełny powrót do zdrowia, bez powikłań.

Biegunki

Zarejestrowano łącznie 443 przypadki zachorowań, z czego 94 z powodu rota wirusa, 33 z powodu noro wirusa, 127 chorych hospitalizowano. W porównaniu z 2015 r, w którym odnotowano ogółem 600 - przypadków zaobserwowano spadek zakażeń .

Od 2008 roku w programie szczepień ochronnych zaleca się szczepienie przeciwko rotawirusom u dzieci do 24 tygodnia życia. W 2016 roku zarejestrowano 415 dzieci zaszczepionych szczepionką zalecaną (w roku 2015 - 298 dzieci).

Grypa

W roku 2016 odnotowano ogółem 8538 zgłoszeń zachorowań lub podejrzeń zachorowań na grypę sezonową, w tym 15 przypadków hospitalizowanych.

W zapobieganiu zachorowaniom dużą rolę odgrywają szczepienia ochronne. Szczepionka ważna tylko w danym sezonie zalecana jest szczególnie osobom starszym, w stanach obniżonej odporności, przewlekle chorym, a także niektórym grupom zawodowym (pracownicy służby zdrowia, szkół, handlu, transportu, budownictwa i innych mających kontakt z dużą liczbą ludzi i pracujących na otwartej przestrzeni). Na terenie powiatu wielickiego w 2016 roku zaszczepiono ogółem osób 1063 (w tym - dzieci do lat 14 – 67, a dorosłych - 996).

INNE CHOROBY :

Wirusowe zapalenie wątroby typu C

W roku 2016 zgłoszono 3 przypadki zachorowań na WZW typu „C”. Zarejestrowano 50 przypadków nosicielstwa p/HCV (5 osobom wydano skierowania do szczepienia przeciw WZW B). Ocenia się, że około 70 – 80 % przypadków WZW typu C przebiega bezobjawowo i w procesie mało aktywnym może trwać 20 – 30 lat, co stwarza trudności w rozpoznaniu i powoduje niedoszacowanie liczby zarażonych. Nie bez znaczenia jest też mała dostępność badań serologicznych krwi potwierdzających zakażenie HCV tj. badanie RNA HCV u osób u których w podstawowym badaniu stwierdzono p/ciała anty HCV. Brak szczepień przeciw WZW typu C sprawia, że jedyną drogą zapobiegania są działania niespecyficzne między innymi rygorystyczne przestrzeganie zasad reżimu sanitarnego, postępowania aseptycznego – przy wykonywaniu zabiegów z naruszeniem ciągłości tkanek.

Zbiorowe zatrucia pokarmowe:

Na terenie powiatu wielickiego w 2016 roku odnotowano 2 zatrucia pokarmowe:

Jedno zatrucie zgłoszone zostało w związku z podejrzeniem skażenia wody pitnej ze zbiornika Biskupice – Zapanki. W badanych próbkach wody wykryto *Escherichia coli*. 7 osób zamieszkujących teren który zaopatrywany był w wodę skażoną, miało objawy zatrucia wśród nich było 3 dzieci, jedno hospitalizowane. Badania nie wykazały zatrucia skażoną wodą. W badanym materiale, tylko u jednej osoby stwierdzono noro wirus, pozostałe wyniki były ujemne.

Drugie podejrzenie zatrucia wpłynęło od lekarza poz. 4 chłopców spożyło hot dogi zakupione w sklepiku szkolnym w Gimnazjum. Objawy ok 20 minut po spożyciu: nudności, bóle brzucha. Ww. środki spożywcze były dostarczane z pobliskiej piekarni. W związku z powyższym przedstawiciele Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wieliczce przeprowadzili 2 kontrole interwencyjne. Pierwszą w ww. sklepiku szkolnym (pobrano 3 szt. przedmiotowego środka spożywczego- wynik niekwestionowany). Drugą w ww. piekarni (pobrano 5 szt. przedmiotowego środka spożywczego- wynik niekwestionowany). Ww. osoby u których podejrzewano zatrucie pokarmowe, nie trafiły do szpitala.

ANALIZA WYKONANIA SZCZEPIEŃ OCHRONNYCH W ROKU 2016

W 2016 roku w ramach Programu Szczepień Ochronnych objęto nadzorem 24 961 dzieci i młodzieży od 0 do 19 r. ż. Na terenie powiatu wielickiego Szczepienia Ochronne prowadzone są w 25 punktach szczepień, które realizują obowiązkowy program szczepień ochronnych jak i szczepienia zalecane. Przeprowadzono 26 kontroli, podczas których zwracano szczególną uwagę na stan zaszczepienia dzieci i młodzieży, sposób przekazywania kart uodpornienia między świadczeniodawcami, prawidłową gospodarkę szczepionkami, zachowanie warunków łańcucha chłodniczego oraz bieżący stan sanitarno higieniczny.

Z przeprowadzonej analizy wykonawstwa szczepień ochronnych za rok 2016 obserwuje się spadek szczepień ochronnych u dzieci i młodzieży. Najczęściej przyczynami opóźnień jest duża aktywność ruchów antyszczepionkowych, które rozpowszechniają niezetelne informacje o szczepionkach i następstwach ich stosowania (co wywołuje niepokój wśród rodziców), choroby dziecka lub rodzeństwa, braki preparatów szczepionkowych do realizacji szczepień.

Nadal problemem jest podanie ostatniej dawki szczepionki p/ błonicy i tężcowi młodzieży w 19 r.ż. Osoby te często przebywają poza miejscem stałego zameldowania i niechętnie zgłaszają się do punktów szczepień.

Rok życia	Rodzaj szczepienia	PSSE Wieliczka 2015	PSSE Wieliczka 2016	Różnice 2015/2016
1 rok życia	WZW B 2+3 _x	91,3	90,6	-0,7
	DTP 3 _x	61,7	58,8	-2,9
	Polio 2 _x	61,7	58,7	-3
	HIB niepełne	61,7	58,7	-3
2 rok życia	WZW B 2+3 _x	99,6	99,1	-0,5
	DTP 3+4 _x	98,2	96,7	-1,5
	Polio 2+3 _x	98,2	96,7	-1,5
	MMR	65	70,8	+5,8
	HIB	98,2	96,7	-1,5
3 rok życia	DTP 4 _x	88,2	87,9	-0,3
	Polio 3 _x	88,2	87,9	-0,3
	MMR	94	93,8	-0,2
6 rok życia	DTP 5 _x	42,3	61,1	+18,8
	Polio 4 _x	44,3	61,5	+17,2
7 rok życia	DTP 5 _x	86,4	88,7	+2,3
	Polio 4 _x	86,8	89,2	+2,4
10 rok życia	MMR	99,4	99,9	+0,5
11 rok życia	MMR dziewczęta	100	99,9	-0,1
14 rok życia	DTP 6x	83,1	79,2	-3,9
19 rok życia	Td	72,7	66,7	-6

NIEPOŻĄDANE ODCZYNY POSZCZEPIENNE (NOP)

W roku 2016 na terenie powiatu wielickiego zgłoszono 8 łagodnych przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych u dzieci, po szczepieniu szczepionką :

- BCG- 2 dzieci,
- MMR- 1 dziecko,
- Infanrix IPV+Hib- 2 dzieci ,
- Boostrix Polio- 1 dziecko,
- Infanrix Hexa- 1 dziecko,
- Prevenar 13- 1 dziecko

GOSPODARKA PREPARATAMI SZCZEPIONKOWYMI

Dystrybucja i przechowywanie preparatów szczepionkowych odbywa się na zasadzie zachowania łańcucha chłodniczego. Każdy punkt zaopatrzony jest w urządzenia chłodnicze, prowadzony jest całodobowy monitoring temperatury. Na każdym etapie transportu preparatów szczepionkowych nadzorowane jest prawidłowe zachowanie łańcucha chłodniczego. W roku 2016 dla potrzeb realizacji Obowiązkowego Programu Szczepień wydano 17 256 sztuk szczepionek na kwotę 449 356, 62 zł.

SZCZEPIENIA ZALECANE:

Wśród szczepień zalecanych odnotowano wzrost zainteresowania szczepieniami p/pneumokokom, p/tężcowi. Wystąpił również wzrost liczby osób zaszczepionych przeciwko p/biegunce rotawirusowej, p/ ospie wietrznej , p/ Neisseria meningitidis (meningokoki) oraz nieznacznie p/ grypie.

Szczepienia zalecane:

<i>Szczepienia zalecane</i>	<u>2015</u>	<u>2016</u>
Neisseria meningitidis (meningokoki) 0 -19 roku życia	175 osób	238 osób
Neisseria meningitidis powyżej 19 roku życia	2	3
p/grypie 0 – 14 roku życia	37	67
p/grypie powyżej 14 roku życia	965	996
p/biegunce rotawirusowej	298	415
p/ospie wietrznej	132	276
p/kleszczowe zap. mózgu	28	39
p/zakażeniom Streptococcus pneumoniae	750	937
p/zak. wirusem brodawczaka ludzkiego	9	5
p/ tężcowi	671	779

NADZÓR NAD PODMIOTAMI LECZNICZYMI

Pod nadzorem Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Wieliczce znajduje się **165** placówek służby zdrowia, tj:

ZOL -1

Przychodnie i Ośrodki Zdrowia -50

Niezabiegowe praktyki lekarskie -24

Zabiegowe praktyki lekarskie -18

Indywidualne praktyki lekarskie -55

Grupowe praktyki lekarzy dentyków -2

Praktyki Pielęgniarek i położnych -5

Rehabilitacje poza oddziałami szpitalnymi -3

Pogotowie ratunkowe -3

Pozostałe placówki (punkty poboru materiału do badań) -4

Zaplanowano i wykonano **122** kontrole zgodnie z Budżetem Zadaniowym na 2016 rok..

W nadzorowanych obiektach sukcesywnie podnoszony jest standard w zakresie wyposażenia w sprzęt medyczny, zapewniona jest wystarczająca ilość sprzętu jednorazowego użytku. Narzędzia wielokrotnego użytku poddawane są procesom dezynfekcji oraz sterylizacji w autoklawach ciśnieniowo –parowych.

W porównaniu z rokiem ubiegłym obserwuje się systematyczną poprawę warunków sanitarno- technicznych w nadzorowanych placówkach na terenie powiatu wielickiego.

W czasie nadzoru nad prawidłowością postępowania z odpadami medycznymi nie stwierdza się nieprawidłowości. Stan sanitarno-techniczny kontrolowanych podmiotów leczniczych uważa się za dobry.

NADZÓR W ZAKRESIE HIGIENY ŻYWNOSCI, ŻYWIENIA, PRZEDMIOTÓW UŻYTKU I KOSMETYKÓW

W roku 2016 wg ewidencji zarejestrowano 1050 obiekty, z czego skontrolowano 498 obiektów, co stanowi 47,43 % (w roku 2015 – 47,19 %). Przeprowadzono 700 (w roku 2015- 667) kontroli sanitarnych w tym 72 (w roku 2015 -94) kontroli interwencyjnych, wydano 59 (w roku 2015- 45) decyzji administracyjnych oraz 106 (w roku 2015- 147) decyzji zatwierdzających. Nałożono 216 (w roku 2015- 125) mandatów karnych na kwotę 22400 zł (w roku 2015- 23600 zł). Pobrano do badania łącznie 225 (w roku 2015- 191) prób, z czego zakwestionowano 13 (w roku 2015- 16 prób).

Jakość zdrowotna środków spożywczych oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością oraz kosmetyków

Grupa produktów	Liczba próbek zbadanych	Liczba próbek zdyskw.	% próbek zdyskw.	Powód zdyskwalifikowania	
				Mikrobiologicznie	Fizykochemicznie
Wyroby cukiernicze i ciastkarskie	46	3 5	17%	Stwierdzono obecności Salmonella spp, Stwierdzono wzrost drobnoustrojów przypuszczalnych Bacillus cereus	
Kosmetyki	11	1	8 %	Stwierdzono obecność bakterii tlenowych mezofilnych	
Suplementy diety	8	1	12,5 %		Oznakowanie

Próbki kosmetyków: zaplanowano 8 prób, pobrano 8 prób (4 próby- kierunek mikrobiologia, wynik niekwestionowany; 2 próby- kierunek kwas tioglikolowy (fizykochemia)- wynik niekwestionowany; 2 próby- kierunek barwniki, nadtlenek wodoru– wyniki niekwestionowane). Dodatkowo pobrano 3 próby doraźne (3 próby- Aloe żel do higieny intymnej kierunek mikrobiologia) spośród których jedna była kwestionowana. Ww. próby zostały pobrane w związku z pismem PPIS w Krakowie.

Opis zdyskwalifikowanych próbek:

1. Środek spożywczy pn. „Torcik Królewski”. Pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, kierunek mikrobiologia, gr.0604- Wyroby ciastkarskie z kremem niepoddanym obróbce termicznej. Stwierdzono obecność Salmonella spp. (w 25 g/PN-EN ISO 6579:2003) w 3 próbkach na 10 (5 prób ww. produktu oraz 5 prób ciastka WZ- wykonane z użyciem tego samego kremu sporządzonego w dn. poboru prób) . Sprzedaż lokalna, krótki termin przydatności do spożycia- z tych względów nie został uruchomiony RASFF. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną w zakładzie produkcyjnym. W trakcie kontroli stwierdzono nieprawidłowości, wydano zalecenia pokontrolne z terminie usunięcia natychmiastowym. Następnie została przeprowadzona kontrola sprawdzająca- stan sanitarny nie budził zastrzeżeń.
2. Środek spożywczy pn. "Ciastko Pychotka". Pobrano w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu, kierunek mikrobiologia, gr.0605- Wyroby ciastkarskie z kremem niepoddanym obróbce termicznej. W 5 próbach stwierdzono obecność Bacillus cereus. Sprawa została przekazana do PSSE w Krakowie ze względu na lokalizację zakładu produkcyjnego.
3. Produkt kosmetyczny pn. ALOES żel do higieny intymnej. Stwierdzono obecność bakterii tlenowych mezofilnych w 1 próbce z 3 pobranych. Przeprowadzono kontrolę interwencyjną w zakładzie produkcyjnym. W trakcie kontroli producent poinformował już produkt został wycofany z rynku.
4. Suplement diety pn. Witamina C - 100% czystości. kwestionowane oznakowanie:- data minimalnej trwałości podana w kodowanej formie, zawartość witaminy C podana w gramach (g), podczas gdy jednostką właściwą są miligramy (mg). Sprawa przekazana do PSSE w Szczecinie.

Ocena jakości żywienia

W 2016 roku skontrolowano następujące obiekty: 25 stołówek w przedszkolach, 6 stołówek w szkołach, 1 w domu dziecka i młodzieży, 2 stołówki w żłobkach oraz 3 w DPS. Na podstawie przedłożonych jadłospisów oraz raportów magazynowych wykonano 7 skróconych oceny żywienia (5 w stołówkach przedszkolnych, 2 w stołówkach szkolnych). Uzyskane wyniki ze skróconych ocen były prawidłowe.

Działania w ramach systemu RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed)

W 2016 roku otrzymano 11 powiadomień alarmowych oraz 6 powiadomień informacyjnych, przeprowadzono 21 kontroli sanitarnych:

NR RASFF	Numer oraz rodzaj powiadomienia	Nazwa kwestionowanego produktu	Powód powiadomienia	Liczba kontroli	Ilość produktów wycofanych	Od kogo wpłynęło
1	powiadomienie informacyjne PWIS w Gdańsku Uzupełnienie powiadomienia z dn. 4.03.2016	Środek spożywczy specjalnego przeznaczenia żywieniowego NOX PUMP prod. UK z datą minimalnej trwałości 05.2017	Niedozwolone substancje (ekstrakt z liści Acacia Rigidula oraz aminokwasy: alfaketoglutaran L-argininy, jabłczan L-cytruliny, glicynopropionyl L-karnityna HCl, N-acetylo L-tyrozyna	2	0	PPIS w Chrzanowie MPWIS
2	powiadomienie alarmowe z dn.16.12.2015r Śląskiego PWIS	„Śliwki suszone 150g” data minimalnej trwałości: 31.07.2016, pochodzących z Chile	przekroczenie NDP kwasu sorbowego	1	0	MPWIS
3	powiadomienie informacyjne z dn.22.01.2016r. z Pomorskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektoratu Sanitarnego	Stewia w listkach, suszone liście” wyprodukowana w Chinach, importer w Polsce- firma De Care Group Sp. z o.o. i wsp. Sp. kom, Pieków 147A, 05-152 Czosnów.	nie spełnia wymogów rozporządzeniem (WE) nr 258/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 stycznia 1997 r. dotyczącego nowej żywności i nowych składników żywności	3	9 sztuk	MPWIS
4	powiadomienie alarmowe z dnia 1.03.2016 r Lubelskiego PWIS	Kubek szklany kwadraty 350 ml Wyprodukowany w Chinach importer Dajar Sp. z o.o. ul. Poławska 6 Koszalin	Przekroczenie dopuszczalnych limitów migracji kadmu oraz ołowiu z obrzeża produktu	Postępowanie wyjaśniające w 6 obiektach	0	MPWIS
5	powiadomienie alarmowe nr 2016.5 z dnia 28.04.2016 r Lubelskiego PWIS	Rodzyнки suszone KRESTO Kraj pochodzenia Turcja	Przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A (OTA)	2	0	MPWIS
6	powiadomienie informacyjne Świętokrzyskiego PWIS z dn. 22.04.2016 r Świętokrzyskiego	Activlab Sport Thermogenic Niemcy	Obecność oktopapminy 15	Postępowanie wyjaśniające w 1 obiekcie	322 sztuki	PSSE w Bochni

	PWIS					
7	powiadomienie informacyjne Pomorskiego PWIS z dn. 8.06.2016 r	Stewia – liście mielone kraj poch. Paragwaj. dystrybucja NAT Sp. z o.o., ul. Wrocławska 33 D, Długoleka, 55-095 Mirków, nr partii: 27061, data min. trwałości: 14.09.2018	Zakaz wprowadzania do obrotu Unii Europejskiej, w tym Polski jako żywność lub składnik żywności	1	6 sztuk	MPWIS
8	powiadomienie alarmowe z dnia 28.05.2016 r Pomorskiego PWIS Powiadomienie uzupełniające z dnia 4.6.2016 r PWIS w Bydgoszczy	suplement diety pn.: „BLACK BOMBS” tabletki, waga netto 300 g (90 tablets) wyprodukowany w USA dla Dorian Yates Nutrition LTD, 16 Temple Street, Birmingham, UK, import i dystrybucja: F.H. ULTRASPORT, ul. Mickiewicza 23/5, 76-200 Słupsk	stwierdzenia ekstraktu z liści Acacia Rigidula oraz ekstraktu z rośliny Cassia Nomane	1	0	PPIS w Chrzanowie
9	Powiadomienie alarmowe z dnia 13.05.2016 r Lubuski PWIS	suplemencie diety pn. „Zioła Mnicha Herbata Pu-erh na odchudzanie”, data minimalnej trwałości: 03.2018, producent: firma Big-Active Sp. z o. o., ul. Bobrowiecka 6, 00-728 Warszawa, dystrybutor: firma „Herbapol-Lublin” S.A. ul. Diamentowa 25, 20-471 Lublin	Przekroczenie najwyższego dopuszczalnego poziomu WWA	2 postępowania wyjaśniające 4 kontrole	0	MPWIS
10	powiadomienie informacyjne PWIS w Łodzi nr 2016.09 z dn. 22.06.2016 r	Activlab Hot Sport Drink Niemcy	Przekroczenie NDP barwnika żółci chinolinowej (E104)	1	131 szt Activlab Hot Sport Drink 3000g 378 szt	PSSE w Bochni
11	powiadomienia alarmowego zgłoszonego w dniu 02.08.2016r. przez Głównego Lekarza Weterynarii	Przetwory z kwestionowanego mięsa	wykrycia doksycyliny w mięśniach i nerkach świnii wykorzystanych do produkcji mięsa	Postępowanie wyjaśniające w 6 obiektach	„Kabanosy Partyczaki 40 sztuk „Boczek kopcony” paczka – 4,956kg , Kabanos 180 g firmy Krakus - 11 sztuk	PSSE w Nowym Sączu PSSE w Krakowie

12	powiadomienie uzupełniające od Głównego Inspektora Sanitarnego wraz z powiadomieniem alarmowym z dnia 29.07.2016 r	Bio Weizengras Tabletten producent Niemcy	Werotoksyczne Szczepy Escherichia coli	1	0	MPWIS
13	<i>Powiadomienie alarmowe nr 2016.1255 z dn.9.09.2016 r. zgłoszonego przez Niemcy</i>	„Bio Trawa Jęczmienna Tabletki” wyprodukowane w Niemczech dystrybucja NAT Sp. z o.o., ul. Wrocławska 33 D, Długołęka, 55-095 Mirków,	<i>Bakterie Escherichia coli wytwarzające werotoksynę (VTEC)</i>	1 kontrola Postępowanie wyjaśniające w 1 obiekcie	Bio Trawa Jęczmienna Tabletki” 50 g 1 sztuka Bio Trawa Jęczmienna Tabletki” 120 g – 4 sztuki	MPWIS
14	Powiadomienie alarmowe władz holenderskich nr 2016.1437	Jaja Ferma Drobiu Woźniak Sp. z o.o Żylice 35 a, 63-900 Rawicz	Salmonella enteritidis	(współpraca z WIS)	0	MPWIS
15	Powiadomienie informacyjne nr 2016.1356 władz Republiki Czeskiej	Miska dekoracyjna 13*5,3 cm pochodząca z Chin importer Haiko Morava s.r.o.	Migracja formaldehydu	-	Nie stwierdzono	MPWIS
16	Powiadomienie władz holenderskich alarmowe nr 2016.1443	Owoc pomelo pochodzący z Chin	Przekroczenia NDP pozostałości pestycydu dikloranu i izokrabofosu	3 kontrole,	2 szt.	PPIS Kraków
17	Uzupełniające powiadomienie alarmowe nr 2016.1422. Francja	Smalec ze smażoną cebulką	Wykrycie Listera monocytogenes w ilości <10 jtk/g	1 kontrola	0	MPWIS oraz PPIS w Krakowie

Ponadto w 2016 roku nie skierowano do WSSE w Krakowie powiadomień własnych.

Nadzór nad kosmetykami

W 2016 roku wydano 3 decyzje administracyjne nakazujące zmianę oznakowania produktów kosmetycznych. Błędnie oznakowane było 5 produktów kosmetycznych. Nieprawidłowości dotyczyły oświadczeń umieszczanych na kosmetykach. Oświadczenia te sugerowały, iż ww. produkty kosmetyczne posiadają właściwości lecznicze lub biobójcze. Poza tym przeprowadzono 2 kontrole interwencyjne, w związku ze skargami konsumentów. Sprawy

dotyczyły nieprawidłowego oznakowania. W jednym z ww. przypadków sprawa zajęła się Inspekcja Handlowa. Natomiast w drugim przypadku nie stwierdzono nieprawidłowości.

Kontrola graniczna

W 2016 r. na terenie powiatu wielickiego zostały przeprowadzone 2 kontrole sanitarne w związku ze złożonymi wnioskami o dokonanie granicznej kontroli sanitarnej. Kontrole zostały przeprowadzone w magazynie wynajętym przez producenta. W trakcie kontroli dokonano oględzin towaru. Stan sanitarnohigieniczny pomieszczeń nie budził zastrzeżeń. Dokonano oceny dokumentacji oraz sporządzono 3 świadectwa eksportowe stwierdzające spełnienie wymagań zdrowotnych przez przedmiotowe środki spożywcze.

Nadzór nad produkcją pierwotną

Do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów Państwowej Inspekcji Sanitarnej w powiecie wielickim (stan na dzień 31.12.2016 r.) wpisanych jest 8 podmiotów prowadzących produkcję pierwotną produktów pochodzenia roślinnego. W 2016 r. przeprowadzono 4 kontrole kompleksowe gospodarstw rolnych zlokalizowanych na terenie powiatu wielickiego. W trakcie kontroli ww. gospodarstw nie stwierdzono nieprawidłowości i nie pobierano próbek do badań laboratoryjnych.

Ponadto w 2016 r. na terenie powiatu wielickiego prowadzone były działania informacyjne na temat regulacji prawnych dotyczących obowiązku uzyskania przez podmioty prowadzące produkcję pierwotną oraz podmioty prowadzące działalność w zakresie dostaw bezpośrednich produktów pochodzenia roślinnego wpisu do rejestru zakładów podlegających urzędowej kontroli organów PIS. Kierowane były pisma do Biur Powiatowych Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz Ośrodków Doradztwa Rolniczego z prośbą o przekazanie tych informacji rolnikom. Ponadto przedstawiciele PPIS w Wieliczce uczestniczyli w spotkaniach organizowanych przez Urzędy Gmin zlokalizowanych na terenie powiatu, w trakcie których informowali o zakresie produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego, sprzedaży bezpośredniej oraz o potrzebnych dokumentach i warunkach wpisu do rejestru

W 2016 r. gospodarstwa rolne zlokalizowane na terenie powiatu wielickiego nie zostały wytypowane do przeprowadzenia wspólnych kontroli w ramach Planu Działania na 2016 r. realizowanego w ramach: „Porozumienia z dn. 20 stycznia 2015 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego”.

Wzmoczone działania

W 2016 r. w związku z przygotowaniem do **Świtowych Dni Młodzieży – Kraków 2016** przeprowadzono wzmoczony nadzór sanitarny nad obiektami żywnościowo-żywnościowymi ze szczególnym uwzględnieniem obiektów zlokalizowanych na szlakach przemieszczania się pielgrzymów oraz obiektami, gdzie były wydawane posiłki dla pielgrzymów. Monitorowano również stan sanitarny obiektów ruchomych i tymczasowych w trakcie trwania ŚDM.

Zestawienie przeprowadzonych kontroli w ramach ww. nadzoru przedstawiono w tabeli poniżej.

Lp.	Zakłady:	Liczba przeprowadzonych kontroli	Liczba obiektów, w których stwierdzono nieprawidłowości	Liczba decyzji administracyjnych (bez dec. płatniczych)	Liczba nałożonych mandatów karnych/na kwotę	Uwagi/ Najczęstsze nieprawidłowości
1)	Produkcji żywności	40	16	9	15/2250 zł	Brak czystości i porządku, brak środków do dezynfekcji i do mycia rąk oraz ich higienicznego suszenia
2)	Obrotu żywnością	190	44	13	64/6000 zł	Przeterminowane środki spożywcze, brak czystości i porządku
3)	Otwartego żywienia zbiorowego	72	31	9	47/4750 zł	brak środków do dezynfekcji i do mycia rąk oraz ich higienicznego suszenia, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych.
4)	Zamkniętego żywienia zbiorowego, w tym firmy cateringowe	38	5	3	7/700 zł	brak środków do dezynfekcji i do mycia rąk oraz ich higienicznego suszenia
5)	Obiekty tymczasowe	8	0	0	0	brak
6)	Obiekty ruchome	5	1	0	3/300 zł	Przeterminowane środki spożywcze, brak czystości i porządku
	Razem	353	97	34	136/14000zł	

Ponadto w okresie od 12.09 - 31.12 przeprowadzono wzmoczony nadzór nad: sprzedażą mięsa wieprzowego i produktów pochodzenia wieprzowego, a także dziczyzny i produktów z niej otrzymanych oraz postępowaniem z odpadami gastronomicznymi w zakładach żywienia zbiorowego w związku z wystąpieniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF).

W ramach ww. nadzoru przeprowadzono łącznie: 57 kontroli w tym: w zakładach żywienia zbiorowego- 18 kontroli, stoiska i kioski na targowiskach- 5 kontroli, inne zakłady- 34 kontrole. Wydano 4 decyzje nakazujące, nałożono 29 mandatów karnych na łączną kwotę 3200 zł.

Najczęściej stwierdzane nieprawidłowości to: brudne urządzenia i sprzęt mające kontakt z żywnością, przeterminowane środki spożywcze, środki spożywcze wymagające warunków chłodzenia przechowywane poza układem chłodniczym, brak segregacji w urządzeniach chłodniczych, niekompletna dokumentacja GHP/GMP/HACCP, brak czystości i porządku w pomieszczeniach zakładu, brak środków do mycia i dezynfekcji rąk.

Ocena znakowania środków spożywczych:

W 2016 r. przeprowadzono ocenę znakowania 75 produktów. 10 z ww. środków spożywczych było nieprawidłowo oznakowane. W przypadku 1 produktu sprawa została przekazana do Inspekcji Handlowej Artykułów Rolno Spożywczych, na 6 środków spożywczych zostały wydane decyzje administracyjne nakazujące zmianę oznakowania, 2 sprawy zostały przekazane do innych PSSE w celu załatwienia zgodnie z właściwością miejscową.

Najczęściej stwierdzano następujące nieprawidłowości:

- niedozwolone oświadczenia żywieniowe i zdrowotne;
- brak wyróżnionych alergenów w wykazie składników;
- w nieprawidłowy sposób wyrażono informacje o wartości odżywczej.

Próbki żywnościowe

W 2016 roku na terenie powiatu wielickiego pobrano do badań laboratoryjnych 218 prób żywności oraz materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, z czego:

- 134 prób przebadano pod względem mikrobiologicznym,
- 2 próby na zanieczyszczenia biologiczne,
- 1 próba organoleptycznie,
- 23 prób na metale,
- 6 próby pestycydy,
- 11 prób zanieczyszczenia fizyczne,
- 5 próby na substancje migrujące z materiałów przeznaczonych do kontaktu z żywnością,
- 18 prób na substancje dodatkowe,
- 7 prób na znakowanie,
- 2 prób na azotany,
- 2 próby na obecność organizmów GMO,
- 3 próby na mikotoksyny
- oraz pozostałe 4 próby.

Skargi, wnioski zażalenia na stan sanitarny

Łącznie	W tym anonimowe	Załatwiono w okresie sprawozdawczym			Sposób załatwienia		
		Ogółem (4+5)	W tym		Zasadne	Niezasadne	Częściowo zasadne
			Przekazano wg właściwości innej instytucji	Załatwiane we własnym zakresie			
35	12	35	1	34	12	16	7

Współpraca z innymi instytucjami.

W ramach współpracy z Inspekcją Weterynaryjną przekazano 2 postępowania dotyczące środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego o niewłaściwej jakości zdrowotnej do załatwienia zgodnie z kompetencją (w oparciu o kwestionowane wyniki pobranych prób mięsa drobiowego).

Przeprowadzono 1 szkolenie z udziałem przedstawicieli Inspekcji Weterynaryjnej w związku z wystąpieniem w Polsce przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF).

Nadzór nad suplementami diety, środkami spożywczymi specjalnego przeznaczenia żywieniowego i środkami spożywczymi, do których dodawane są witaminy, i składniki mineralne

Podmiot wprowadzający do obrotu	Producent	Produkt	Stwierdzone niezgodności	Podjęte działania	Stan aktualny
"Pro Sport" S.C. Małgorzata Majdaniec, Mikołaj Filarski, ul. Pogodna 18, 71-375 Szczecin	Swanson Health Products USA, Fargo, ND 58108	Witamina C 100% czystości	kwestionowane oznakowanie: - data minimalnej trwałości podana w kodowanej formie, - zawartość witaminy C podana w gramach (g), podczas gdy jednostką właściwą są miligramy, - zawartość witaminy C podana w niewłaściwej jednostce	decyzja ustalająca opłatę za ocenę prawidłowości oznakowania suplementów diety oraz prosty pobór prób - przekazanie do PPIS w Szczecinie	
Starpharma Sp. z o. o., ul. Dobra 4/10, 00-388 Warszawa	wyprodukowano w UE dla Starpharma Sp. z o.o. Warszawa	SkrzypStrong (30 tabletek)	w wyniku przeprowadzonych w laboratorium WSSE w Krakowie analiz stwierdzono niższą	przekazanie do PPIS w Warszawie	

			zawartość cynku w stosunku do deklaracji zamieszczonej na opakowaniu -niższa zawartość cynku (analizy przeprowadzono w WSSE w Krakowie) w stosunku do deklaracji zamieszczonej na opakowaniu jednostkowym		
Przedsiębiorstwo Produkcji Farmaceutycznej HASCO-LEK S.A., ul. Żmigrodzka 242, 51-131 Wrocław		Lecytyna 12000 forte Naturkaps (40 kapsułek)	kwestionowane oznakowanie - nieautoryzowane oświadczenia zdrowotne	Przekazanie do PPIS we Wrocławiu	
Zakłady Farmaceutyczne "Colfarm" S.A., ul. Wojska Polskiego 3, 39-300 Mielec	Zakłady Farmaceutyczne "Colfarm" S.A Mielec	maxi Krzem (30 kapsułek)	kwestionowane oznakowanie - nieautoryzowane oświadczenie zdrowotne	Przekazanie do PPIS w Mielcu	

Wnioski i postulaty

W 2016 roku liczba nadzorowanych obiektów w porównaniu z 2015 rokiem zwiększyła się. Wystąpiły 2 zbiorowe zatrucie pokarmowe (2 podejrzania zatrucia). W porównaniu do roku 2015 zwiększyła się liczba przeprowadzonych kontroli sanitarnych. Nadmienić należy, iż podobnie jak w poprzednich latach w roku 2016 odnotowano liczne zwolnienia lekarskie pracowników (duże ograniczenia kadrowe).

NADZÓR NAD PALCÓWKAMI UŻYTKU PUBLICZNEGO I HIGIENĄ KOMUNALNĄ

DOMY POMOCY SPOŁECZNEJ

W ewidencji PSSE w Wieliczce na koniec ubiegłego roku znajdowało się ogółem 15 obiektów prowadzących działalność w zakresie pomocy społecznej, w tym:

- 4 Domy Pomocy Społecznej
- 6 innych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (Środowiskowe Domy Samopomocy, Warsztaty Terapii Zajęciowej)
- 5 placówek zapewniających całodobową opiekę.

W okresie sprawozdawczym zaplanowano i skontrolowano 8 placówek; przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno – higienicznego. W 2016 roku zostało objętych nadzorem 5 nowopowstałych obiektów.

HOTELE

Na terenie powiatu wielickiego znajdują się ogółem 24 hotele, z których 14 zlokalizowanych jest w miastach, natomiast 10 prowadzi działalność na obszarach wiejskich. W ubiegłym roku skontrolowano ogółem 21 hoteli, w których przeprowadzono w sumie 26 kontroli sanitarnych.

Hotele w ramach możliwości na bieżąco podejmują działania zmierzające do poprawy stanu sanitarnego jak również do podniesienia standardów w zakresie świadczonych usług.

18 hoteli uzyskały kategoryzacje. W 2016 roku powstały 2 nowe hotele zlokalizowane w Wieliczce i w Targowisku.

MOTELE, PENSJONATY, HOSTELE I POKOJE GOŚCINNE

Nadzorem sanitarnym objęte były 4 motele, 1 pensjonat, 2 hostele i 11 pokoi gościnnych. W 2016 roku skontrolowano 14 obiektów, w których stan sanitarno – higieniczny oceniono jako dobry.

ZAKŁADY FRYZJERSKIE, KOSMETYCZNE I ODNOWY BIOLOGICZNEJ

W ewidencji Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej w Wieliczce na koniec roku sprawozdawczego znajdowało się ogółem 166 obiektów, w których w ramach prowadzonej działalności świadczone były usługi w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki, tatuażu i odnowy biologicznej.

Powyższa liczba obejmuje następujące grupy obiektów:

- 89 zakładów fryzjerskich
- 35 zakładów kosmetycznych

- 12 zakładów odnowy biologicznej
- 2 samodzielnie działające solaria
- 28 zakładów, w których świadczone są łącznie więcej niż jedna z usług w zakresie fryzjerstwa, kosmetyki i odnowy biologicznej.

Nadzorem sanitarnym w roku ubiegłym objęto w sumie 111 zakładach, w których przeprowadzone zostały 114 kontroli. Sprawdzany był stan sanitarno – higieniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu będącego na wyposażeniu obiektów, ilość i czystość stosowanej odzieży ochronnej oraz na sposób jej przechowywania w zakładzie. Ponadto podczas kontroli zwracano uwagę na czystość narzędzi i przyborów fryzjerskich i kosmetycznych, a także na sposób dezynfekcji urządzeń i narzędzi stosowanych w czasie świadczenia usług.

W zakładach, w których dochodzi do naruszenia ciągłości skóry prowadzona jest sterylizacja sprzętu wykorzystywanego w tego rodzaju zabiegach. Jest ona dokonywana w zakładach, bądź też zlecana przez właścicieli obiektów podmiotom zewnętrznym. Kontrolą objęto również sposób oznakowania i przetrzymywania wysterylizowanych narzędzi. W czasie kontroli sprawdzany jest sposób gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych, a także odpadów niebezpiecznych. Ponadto egzekwowany był zakaz suszenia w zakładach brudnych ręczników. W związku ze stwierdzonymi uchybieniami w 2 zakładach wszczęto postępowanie administracyjne, wydano 2 decyzje nakazujące usunięcie nieprawidłowości. Pozostałe obiekty oceniono pozytywnie.

NOCLEGOWNIA

Na obszarze powiatu wielickiego w ubiegłym roku powstała noclegownia przeznaczona dla osób uzależnionych od narkotyków. Przeprowadzono kontrolę sanitarną. Podczas kontroli zwracano uwagę na stan sanitarno – higieniczny pomieszczeń i urządzeń będących na wyposażeniu obiektu, sposób gromadzenia i usuwania odpadów. Noclegownia działa od godziny 19.00 do 9.00 następnego dnia.

USTĘPY PUBLICZNE

W powiecie wielickim znajduje się 9 stałych ustępów publicznych, z których 7 zlokalizowanych jest w obszarach miejskich (5 -Wieliczka, 2 - Niepołomice), natomiast 2 obiekty na terenach wiejskich (Gdów, Podstolice). Wszystkie ustępy publiczne podłączone są do sieci wodno – kanalizacyjnej. W 2016 roku zostało skontrolowanych w sumie 8 toalet publicznych. W jednym obiekcie znajdującym się w miejscowości Wieliczka kontrola sanitarna wykazała uchybienia techniczne, w związku z czym została wydana decyzja nakazująca usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości. Uchybienia te zostały usunięte w terminie zawartym w przedmiotowej decyzji.

Podczas przeprowadzonych kontroli zwracano uwagę na stan techniczny pomieszczeń, urządzeń i sprzętu będącego na wyposażeniu ustępów, ich bieżący stan sanitarny oraz na zaopatrzenie w preparaty czystościowe, higieniczne i dezynfekcyjne. Mycie oraz dezynfekcja pomieszczeń i urządzeń dokonywana była przy zastosowaniu środków mających szerokie spectrum działania. Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo.

STACJE I PRZYSTANKI KOLEJOWE, PĘTLE AUTOBUSOWE

Na obszarze powiatu wielickiego istnieją 2 stacje kolejowe, które są zlokalizowane w Wieliczce przy ul. Dembowskiego i w Kłaju, 6 przystanków kolejowych (Kokotów, Podłęże, Staniątka, Szarów, Węgrzce Wielkie, Wieliczka, ul. Mickiewicza) i 1 pętla autobusową znajdującą się w Wieliczce.

W okresie sprawozdawczym skontrolowane zostały 3 przystanki kolejowe znajdujące się w Wieliczce, Kokotowie oraz w Węgrzcach Wielkich oraz Stacja Kolejowa w Wieliczce. Przeprowadzone zostały 4 kontrole sanitarne, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno – higienicznego.

W 2016 roku przeprowadzone zostały prace remontowe przystanków kolejowych zlokalizowanych w miejscowościach Kokotów i Węgrzce Wielkie. Ponadto oddano do użytkowania po remoncie budynek kolejowy zlokalizowany przy Stacji PKP w Wieliczce.

PARKINGI

W ewidencji PSSE w Wieliczce znajduje się 10 parkingów zlokalizowanych na terenie powiatu wielickiego. Są one użytkowane przez prywatnych właścicieli samochodów, jak również przez kierowców autokarów turystycznych. W okresie sprawozdawczym skontrolowano 2 parkingi działające jako Miejsca Obsługi Podróżnych (MOP) – zlokalizowane przy Autostradzie A-4 w miejscowościach Zakrzów i Podłęże. Podczas przeprowadzonych kontroli stwierdzono w ww. obiektach uchybienia sanitarno – techniczne, w związku z czym zostały wydane decyzje administracyjne nakazujące zlikwidowanie stwierdzonych nieprawidłowości. Kontrole sprawdzające wykazały usunięcie uchybień.

CMENTARZE

Na obszarze powiatu wielickiego znajduje się ogółem 27 cmentarzy, z których jeden (Cmentarz Komunalny w Wieliczce) jest administrowany przez Zarząd Cmentarza Komunalnego w Wieliczce. Pozostałe cmentarze są administrowane przez parafie, w obrębie których są zlokalizowane.

W roku sprawozdawczym skontrolowano w sumie 9 cmentarzy, przeprowadzono 9 kontroli sanitarnych, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości sanitarno – higienicznych.

ZAKŁADY POGRZEBOWE

W ewidencji tutejszego Inspektora Sanitarnego znajduje się 10 zakładów, w których w ramach prowadzonej działalności jest świadczenie usług pogrzebowych. W ubiegłym roku planem kontroli objęte były 3 zakłady pogrzebowe; przeprowadzono 3 kontrole sanitarne, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno – higienicznego. Ponadto skontrolowano również 4 samochody wykorzystywane do transportu zwłok i szczątków ludzkich. W czasie przeprowadzanych kontroli pojazdów zwracana była szczególna uwaga na ich stan sanitarno – techniczny, przestrzeganie obowiązku mycia i dezynfekcji części ładownych samochodów wykorzystywanych do prowadzenia działalności, stosowane preparaty oraz częstotliwość dezynfekcji, a także wyposażenie w środki ochrony osobistej. Sprawdzone także oznakowanie pojazdów ściśle określające ich przeznaczenie. Samochody objęte kontrolą spełniały wymogi w zakresie przewozu zwłok i szczątków ludzkich.

PLACE TARGOWE

W roku sprawozdawczym na obszarze powiatu wielickiego nadzorem sanitarnym objęte były 3 place targowe (w Gdowie, w Niepołomicach w Wieliczce). Skontrolowano wszystkie place. Podczas przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie bieżącego stanu sanitarno – higienicznego.

STACJE PALIW

W powiecie wielickim w roku sprawozdawczym nadzorem sanitarnym objęto 2 stacje prowadzących działalność w zakresie dystrybucji paliw płynnych i gazowych spośród 26 obiektów figurujących w ewidencji PSSE – Wieliczka. Podczas kontroli zwracano uwagę na bieżący stan sanitarno – higieniczny infrastruktury stacji, sposób postępowania w przypadku wycieku paliwa, jak również na posiadane preparaty i wyposażenie służące do ich neutralizacji.

PRALNIE PUBLICZNE

W ewidencji PSSE w Wieliczce na koniec 2016 roku znajdowało się ogółem 7 obiektów, które w ramach prowadzonej działalności świadczyły usługi pralnicze. Skontrolowane zostało 4 pralnie; przeprowadzono 4 kontrole sanitarne. Wydano 1 decyzję w związku z nieprawidłowościami. W 2016 roku została zlikwidowana pralnia w Gdowie.

OBIEKTY SPORTOWE

W powiecie wielickim w roku sprawozdawczym w ewidencji PSSE w Wieliczce znajdowało się 14 obiektów, w których stworzone są warunki do czynnego spędzania czasu poprzez uprawianie sportu. Są to boiska do gier zespołowych, korty do gry w babingtona i squasha,

kręgielnia oraz siłownia. W 2016 roku skontrolowano 1 obiekt; przeprowadzono 1 kontrolę sanitarną, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

EKSHUMACJE ZWŁOK I SZCZĄTKÓW LUDZKICH

W 2016 roku PPIS w Wieliczce wydał 25 decyzji administracyjnych zezwalających na ekshumacje zwłok i szczątków ludzkich. Ponadto pracownicy tutejszego Inspektoratu uczestniczyli w przeprowadzaniu 20 ekshumacji. W okresie sprawozdawczym PPIS w Wieliczce wydał również 14 opinii sanitarnych dotyczących sprowadzenia do Rzeczypospolitej Polski z zagranicy zwłok, bądź też urn z prochami powstałymi ze spopielenia zwłok.

ODPADY KOMUNALNE

Odpady komunalne wytwarzane w indywidualnych gospodarstwach domowych, a także powstałe w podmiotach prowadzących na terenie powiatu działalność produkcyjną, handlową i usługową, w zakładach opieki zdrowotnej, w placówkach oświatowo –wychowawczych, jak również pochodzące z terenów publicznych są gromadzone w pojemnikach, kontenerach i w workach służących do ich segregacji. Odbiór i wywóz tego rodzaju odpadów jest wykonywany przez podmioty prowadzące działalność w tym zakresie, zarejestrowane w gminach. Częstotliwość odbioru odpadów komunalnych jest zgodna z zapisami w aktach prawa miejscowego uchwalonych i obowiązujących w poszczególnych gminach.

W roku sprawozdawczym PPIS w Wieliczce wydał 5 opinii sanitarnych w zakresie projektów regulaminów utrzymania czystości i porządku uchwalanych przez poszczególne gminy, które regulują m.in. sposób gromadzenia i usuwania odpadów.

TYMCZASOWE OBIEKTY NOCLEGOWE –ŚDM Kraków 2016

W związku z organizacją Światowych Dni Młodzieży – Kraków 2016 skontrolowano 24 stałe obiekty (szkoły, remizy strażackie, domy kultury), które planowane były jako tymczasowe miejsca pobytu dla młodzieży uczestniczącej w tym wydarzeniu. Ponadto przeprowadzono wizje lokalne na sześciu tymczasowych polach namiotowych. Podczas przeprowadzanych kontroli zwracano uwagę na stan sanitarno – higieniczny pomieszczeń i urządzeń, ilość stałych i przenośnych toalet, umywalni oraz pryszniców, które miały być udostępnione młodzieży, sposób gromadzenia i usuwania odpadów komunalnych i nieczystości płynnych.

W 6 obiektach pobrano próbki ciepłej wody użytkowej w kierunku bakterii Legionella sp. Na podstawie wyników tych badań stwierdzono obecność bakterii w 2 obiektach (Gimnazjum w Wieliczce i Sz. Podst. W Winiarach). Nakazano przeprowadzenie skutecznej dezynfekcji sieci wodociągowej. Ponowne, kontrolne badania wody nie wykazały przekroczeń.

NADZÓR NAD JAKOŚCIĄ WODY

Wodociągi publiczne

W roku 2016 nadzorem sanitarnym objętych było 9 wodociągów publicznych, tj.:

1. Wodociąg Publiczny Niepołomice (ZUW Wola Batorska) zaopatrujący ok. 17741 liczby ludności, produkując ok. 4083 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
2. Wodociąg Publiczny Podłęże (ZUW Podłęże) zaopatrujący ok. 8738 liczby ludności, produkując ok. 1411 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
3. Wodociąg Publiczny Wieliczka (ZUW Bieżanów) zaopatrujący ok. 39954 liczby ludności, produkując ok. 3270 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
Ponadto, Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce Sp. z o. o. kupuje wodę z Krakowa która pochodzi z Dobczyc (woda powierzchniowa).
4. Wodociąg Publiczny Węgrzce Wielkie (ZUW Węgrzce Wielkie) zaopatrujący ok. 5113 liczby ludności, produkując ok. 3270 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
5. Wodociąg Publiczny Gdów (ZUW Gdów) zaopatrujący ok. 9900 liczby ludności, produkując ok. 1300 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
6. Wodociąg Publiczny Cichawa (ZUW Cichawa) zaopatrujący ok. 7400 liczby ludności, produkując ok. 1000 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
7. Wodociąg Publiczny Szarów (ZUW Szarów) zaopatrujący ok. 5212 liczby ludności, produkując ok. 1060 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
8. Wodociąg Publiczny Szarów-Dąbrowa (ZUW Szarów-Dąbrowa) zaopatrujący ok. 5158 liczby ludności, produkując ok. 720 m³/d wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.
9. Wodociąg Publiczny Biskupice (woda kupowana od gminy Wieliczka oraz Gdów) zaopatrujący ok. 8700 liczby ludności.

Wodociągi te zaopatrują mieszkańców, jak również zakłady pracy, obiekty służby zdrowia, placówki oświatowo – wychowawcze, obiekty prowadzące działalność handlową i usługową oraz inne obiekty użyteczności publicznej.

W ramach nadzoru w roku 2016 pobrano do analiz laboratoryjnych **89 prób wody pod względem bakteriologicznym i fizyko-chemicznym.**

Na podstawie sprawozdań z przeprowadzonych analiz Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Wieliczce stwierdził, że jakość wody w nadzorowanych wodociągach odpowiada wymaganiom pod względem mikrobiologicznym i fizyko – chemicznym, w związku z czym wodociągi zostały ocenione jako dobre.

W omawianym okresie przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych. Podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości.

Należy także nadmienić, że choć wodociągi zostały ocenione jako dobre to stwierdzono kilka kwestionowanych prób wody, tj.:

- Wodociąg publiczny Biskupice nadzorowany przez Gminę Biskupice.

W miesiącu sierpniu wystąpiło zdarzenie na zbiorniku wody w Zapankach, który zapoczątkował skażenie sieci wodociągowej w Gminie Biskupice. Pojawiły się bakterie *Escherichia coli* oraz bakterie gr. coli. Pobrano w ramach nadzoru 22 próbek wody na całej sieci. Po przeprowadzeniu procesu dezynfekcji i płukania wody w zbiorniku oraz na całej sieci wodociągowej ponownie pobrano próbki wody, które nie wykazały obecności ww. bakterii.

- Wodociąg publiczny Szarów-Dąbrowa nadzorowany przez Gminne Przedsiębiorstwo Komunalne Sp.z o. o. w Kłaju.

W roku sprawozdawczym sierzono 4 kwestionowane próby wody, które wykazały podwyższony poziom mętności (x4), ponadnormatywną obecność amonowego jonu (x1) oraz barwa, zapach i smak nieakceptowalny przez konsumentów.

Po dokonaniu działań naprawczych poprzez płukanie sieci wodociągowej oraz zwiększenie nadzoru nad urządzeniami sterującymi, ponowne kontrole jakości wody nie wykazały przekroczeń ww. parametrów.

Ponownie stwierdzono 2 kwestionowane próby wody, które wykazały ponadnormatywną obecność jonu amonowego. Przeprowadzono działania naprawcze tj., przepłukano sieć wodociągową, które poprawiły jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ponowne badania jakości wody nie wykazały przekroczeń.

- Wodociąg publiczny Gdów nadzorowany przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Gdowie Sp. z o. o.

W jednej z badanych próbek wody wykryto podwyższony poziom mętności. Przyczyną było małe zużycie wody w obiekcie tj., Zespół Szkół w Gdowie. Została przepłukana sieć wodociągowej w całym budynku. Ponowne badanie nie wykazało przekroczeń.

- Wodociąg publiczny Wieliczka nadzorowany przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce Sp. z o. o. .

Stwierdzono jedną kwestionowaną próbkę wody na podwyższony poziom mętności. W trybie natychmiastowym zostały przeprowadzone działania naprawcze, które poprawiły jakość wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Ponowne badanie nie wykazało przekroczeń.

- Wodociąg publiczny Węgrzce Wielkie nadzorowany przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Wieliczce Sp. z o. o. .

W roku 2016 jedna kwestionowana próbka wody na podwyższony poziom mętności. Powtórne badanie nie wykazało przekroczeń.

Baseny kąpielowe

Na obszarze powiatu wielickiego w roku sprawozdawczym objęte były nadzorem sanitarnym dwa baseny kąpielowe – kryte, tj. w Wieliczce i w Niepołomicach. Przeprowadzono 6 kontroli sanitarnych.

Woda z ww. obiektów w roku 2016 była pobierana przez pracowników tut. Inspektoratu Sanitarnego do badań laboratoryjnych dwukrotnie. Pobrano ogółem 12 próbek wody do analizy pod względem bakteriologicznym i fizyko – chemicznym. Stwierdzono jedną kwestionowaną próbkę wody pod względem bakteriologicznym. Ponowne badanie nie wykazało przekroczeń.

Ponadto zgodnie z obowiązującymi przepisami zarządzający basenów od czerwca 2016 roku dokonywali poborów prób wody do analiz laboratoryjnych, a sprawozdania z wyników badań były przekazywane PPIS w Wieliczce.

W związku z przekazywanymi sprawozdaniami oraz incydentami PPIS w Wieliczce przeprowadził analizę, tj.:

- Basen Kąpielowy w Wieliczce, ul. Tadeusza Kościuszki 15 nadzorowany przez Solne Miasto Sp. z o. o.

W roku 2016 stwierdzono dwa incydenty kałowe. W trybie natychmiastowym niecki zostały zamknięte dla korzystając osób. Zostało przeprowadzone czyszczenie i szokowa dezynfekcja niecek. Powtórne badania nie wykazały kwestionowanych próbek wody.

Ponadto, w miesiącu październiku i listopadzie dwukrotnie stwierdzono kwestionowane próbki wody z kontroli wewnętrznej, wyłączono z użytkowania basen. Przeprowadzane zostały natychmiastowe działania naprawcze w zakresie dezynfekcji wody. Po wykonaniu ponownych badań wody i spełnieniu wymagań mikrobiologicznych basen został uruchomiony.

- Basen Kąpielowy zlok. przy ul. Korczaka 5 w Niepołomicach nadzorowany przez Wodociągi Niepołomice Sp. z o. o. w Niepołomicach

W całym roku sprawozdawczym nie stwierdzono kwestionowanych próbek wody pobranych zgodnie z harmonogramem przez PPIS w Wieliczce oraz w ramach kontroli wewnętrznej przeprowadzonej przez zarządcę basenu.

Miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpeli

Nadzorem sanitarnym objęte było 1 miejsce zwyczajowo wykorzystywane do kąpeli znajdujące się w miejscowości Zabierzów Bocheński - na obszarze uprzednio istniejącej żwirowni. Przeprowadzona została jedna kontrola sanitarna, w czasie której nie stwierdzono uchybień sanitarno – higienicznych.

W roku 2017 zostały pobrane 2 próby wody w kierunku analizy bakteriologicznej oraz przeprowadzono wizualizacje nadzorowanej wody. Po przeprowadzaniu analiz nie stwierdzono

kwestionowanych prób wody. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 8 kwietnia 2011 roku w sprawie prowadzenia nadzoru nad jakością wody w kąpielisku i miejscu zwyczajowo wykorzystywanym do kąpieli PPIS w Wieliczce wystawił decyzje stwierdzającą przydatności wody do kąpieli.

Ponadto, właściciel ww. miejsca zwyczajowo wykorzystywanego do kąpieli przedłożył do tut. inspektoratu 2 sprawozdania z wyniku badania wody przeprowadzone w ramach kontroli wewnętrznej. Sprawozdania nie wykazały przekroczeń. PPIS w Wieliczce wystawił decyzje stwierdzającą przydatności wody do kąpieli.

Badania ciepłej wody użytkowej (Legionella sp.)

W okresie sprawozdawczym zaplanowano 9 obiektów, tj.: 5 DPS i 4 hotele, w których pobrano 33 próbki wody ciepłej użytkowej w kierunku wykrycia bakterii Legionelli sp. Sprawozdania z wyników badania jakości wody wykazały średnie skażenie w jednym obiekcie. W trybie natychmiastowym zostały podjęte działania naprawcze. Powtórne badanie nie wykazało przekroczeń. Pozostałe wyniki badań były prawidłowe.

W ramach działań dodatkowych w związku z organizacją ŚDM Kraków 2016 wybiórczo dokonano poboru prób ciepłej wody użytkowej w tymczasowych noclegowniach zorganizowanych w placówkach szkolnych. Pobrano 25 prób wody na obecność Legionelli sp. W 6 obiektach. Kwestionowane próby były w 2 szkołach. Przeprowadzono dezynfekcję sieci wodociągowej przez firmy specjalizacyjne. Badania kontrolne były prawidłowe.

NADZÓR NAD WARUNKAMI PRACY, OCENA W ZAKRESIE CHORÓB ZAWODOWYCH

W roku 2016 w powiecie wielickim nadzorem sanitarnym objęte były przede wszystkim zakłady pracy, w których występują potencjalne zagrożenia dla zdrowia pracowników, z uwagi na występujące w procesach technologicznych czynniki szkodliwe m.in. zapylenie, hałas, wibracje, czynniki rakotwórcze lub mutagenne, substancje i preparaty niebezpieczne, produkty biobójcze, czynniki biologiczne.

W roku 2016 skontrolowano **118** zakładów, w których zatrudnionych jest **8073** pracowników, przeprowadzono **ogółem 125 kontroli**.

Narażenie pracowników na czynniki szkodliwe występujące w środowisku pracy.

W **18** zakładach stwierdzono przekroczenie dopuszczalnych norm czynników szkodliwych na stanowiskach pracy.

Ogółem w przekroczeniach normatywów higienicznych NDN-hałasu i NDS-pyłu pracuje **574** pracowników. Wszyscy pracownicy w czasie pracy stosują indywidualne ochrony narządów słuchu i górnych dróg oddechowych dostosowane do narażenia oraz indywidualnej potrzeby pracownika. Pracownicy pracujący w przekroczeniach ponadnormatywnych poddawani są badaniom specjalistycznym - audiometrycznym, spirometrycznym.

CZYNNIKI RAKOTWÓRCZE

W **9** nadzorowanych zakładach występują czynniki rakotwórcze lub mutagenne, wynikające z technologii produkcji, stosowanych substancji i mieszanin chemicznych, materiałów produkcyjnych, skontrolowano 3 zakłady w których 185 pracowników wykonuje pracę w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi. Nie stwierdzono chorób zawodowych spowodowanych pracą w kontakcie z czynnikami rakotwórczymi.

POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE:

Wydano **10** decyzji zarządzających, dotyczących przeprowadzenia pomiarów czynników szkodliwych na stanowiskach pracy, opracowania oceny ryzyka zawodowego pracowników na stanowiskach pracy, opracowania programu techniczno –organizacyjnego zmierzającego do ograniczenia narażenia na hałas oraz poprawy stanu sanitarnego pomieszczeń pracy i pomieszczeń socjalno- sanitarnych. **Wydano 8 decyzji płatniczych.**

W ramach sprawowanego nadzoru sanitarnego uzyskano poprawę warunków pracy w zakresie likwidacji przekroczeń NDN i NDS. Wyegzekwowano prawidłową częstotliwość badań środowiskowych, wdrożone zostały programy organizacyjno – techniczne mające na celu

ograniczenie narażenia zawodowego pracowników na hałas wibrację pyły, prawidłowe oznakowanie substancji chemicznych i preparatów chemicznych, prawidłową ocenę ryzyka zawodowego, poprawy stanu sanitarnego pomieszczeń.

CHOROBY ZAWODOWE

Przeprowadzono 9 postępowań administracyjnych dotyczących chorób zawodowych.

Wydano 9 decyzji w tym:

- 4 decyzji o stwierdzeniu chorób zawodowych
- 4 decyzji o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej.
- 1 decyzja umarzającą prowadzone postępowanie

Opracowano 19 kart oceny narażenia zawodowego na potrzeby prowadzonych postępowań wyjaśniających dot. chorób zawodowych oraz dla innych jednostek.

PROMOCJA ZDROWIA

W ramach promocji zdrowia dystrybuowano materiały oświatowe z zakresu szkodliwości palenia tytoniu w miejscu pracy oraz materiały w ramach kampanii „Zdrowe i bezpieczne miejsce pracy”- Powyższe działania objęły grupę pracowników w liczbie ok.1200 osób.

SKARGI I WNIOSKI:

W okresie sprawozdawczym rozpatrzono 1 wniosek dotyczący:

- **dotyczący stanu sanitarnego pomieszczeń higienicznosanitarnych, wniosek bezzasadny.**

W powiecie wielickim w związku z uruchamianiem nowych zakładów produkcyjnych, montażowych, wprowadzaniem nowych bezpiecznych technologii produkcji, bezpieczeństwo i higiena pracy uległy znaczącej poprawie. Znaczącą poprawę stanu sanitarnego powiatu wielickiego uzyskano poprzez nowoczesną architekturę zakładów oraz estetykę terenów wokół zakładów .

HIGIENA PROCESU NAUCZANIA I OCENA STANU SANITARNEGO W PLACÓWKACH OŚWIATOWYCH

W roku 2016 skontrolowano 134 placówki, w tym 124 stałych placówek nauczania i wychowania i 10 placówek sezonowych; wykonano 147 kontroli w tym 137 kontroli w placówkach stałych i 10 kontroli w placówkach sezonowych.

l.p.	PLACÓWKI STAŁE	Liczba placówek w ewidencji	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba kontroli	Liczba wydanych decyzji	
					Ogółem	W tym przedłużające
1.	Żłobki	14	12	13	-	-
2.	Przedszkola	61	58	58	-	-
3.	Szkoły Podstawowe	47	24	31	3	-
4.	Gimnazja	14	7	9	2	1
5.	Licea Ogólnokształcące	2	1	1	-	-
6.	Zespoły Szkół Ogólnokształcących	5	5	7	2	-
7.	Zespoły Szkół Ponadgimnazjalnych	1	0	-	-	-
8.	Domy Dziecka	1	1	1	-	-
9.	Internaty	1	1	1	-	-
	Placówki opiekuńczo wychowawcze z pobytem całodobowym	1	1	2	1	-
10.	Placówki Wychowania Pozaszkolnego	26	8	8	-	-
11.	Placówki kształcenia ustawicznego	2	1	1	-	-
	Placówki opiekuńczo-wychowawcze wsparcia dziennego	9	5	5	-	-
12.	Szkoły policealne	1	0	-	-	-
	Łącznie placówki stałe	185	124	137	8	1
	PLACÓWKI SEZONOWE					
1.	Placówki wypoczynku zimowego i letniego	27	10	10	-	-
	Łącznie wszystkie placówki	212	134	147	8	1

STAN SANITARNO- TECHNICZNY SKONTROLOWANYCH PLACÓWEK

Stan sanitarno-techniczny nadzorowanych placówek oświatowych ulega poprawie. Wydano 8 decyzji w tym 7 decyzji zarządzających oraz 1 decyzję przedłużającą termin wydanych wcześniej zarządzeń. Zakończono postępowania administracyjne w 5 placówkach w tym 3 decyzje wydane w latach poprzednich, decyzje dotyczyły placówek :

- **Szkoła Podstawowa w Woli Zabierzowskiej** – wycyklinowano i polakierowano podłogę parkietową w salach lekcyjnych
- **Szkoła Podstawowa w Winiarach** – wycyklinowano i polakierowano podłogę parkietową w salach oraz w korytarzu na pierwszym piętrze.
- **Szkoła Podstawowa w Golkowicach** – wykonano generalny remont sanitariatów w starej części szkoły
- **Zespół Szkół Ogólnokształcących w Targowisku** – zapewniono ciepłą wodę przy umywalkach i pod prysznicami w zapleczu sanitarno- higienicznym przy sali gimnastycznej
- **Placówka Opiekuńczo Wychowawcza w Kłaju** – odmalowano sale sypialne.

W dalszym ciągu prowadzone jest postępowanie administracyjne w placówkach: w Szkole Podstawowej w Bilzycach, Węgrzicach Wielkich i Woli Batorskiej, w Gimnazjum w Sławkowicach i Dobranowicach oraz w Zespole Szkół Ogólnokształcących w Kłaju.

W 2016 r. zakończyła się rozbudowa Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi Nr 4 w Wieliczce. Wykonano nadbudowę II pietra, dobudowano skrzydło szkoły z pomieszczeniami dla oddziałów przedszkolnych. Wykonano generalny remont szkoły, który obejmował: remont kanalizacji, remont instalacji elektrycznej, malowanie pomieszczeń szkoły, wymianę grzejników w starej części szkoły, przebudowę wejścia głównego z podjazdem dla wózków inwalidzkich, instalację windy, platformy przy schodach dla osób niepełnosprawnych, docieplenie i wykonanie elewacji całego budynku szkoły.

Wszystkie placówki nauczania i wychowania na terenie powiatu wielickiego są podłączone do wodociągu miejskiego/gminnego, oraz do sieci kanalizacyjnej centralnej (miejskiej/gminnej) lub lokalnej (szamba, posiadające własną oczyszczalnię ścieków). Gospodarka odpadami komunalnymi prowadzona prawidłowo, bez zastrzeżeń.

W 2016 roku w 3 szkołach podstawowych stwierdzono niezachowanie standardów dostępności do urządzeń sanitarnych, tj mała ilość umywarek lub kabin WC – Szkoła Podstawowa w Bilzycach, Jaroszwce, Grabiu.

We wszystkich placówkach zapewniony jest dostęp do ciepłej bieżącej wody. Poprawiła się dostępność do środków higienicznych –mydła w płynie, papieru toaletowego oraz ręczników jednorazowych lub suszarek do rąk.

WARUNKI DO AKTYWNOŚCI FIZYCZNEJ W PLACÓWKACH OŚWIATOWO- WYCHOWAWCZYCH w 2016 r.

Oddano do użytku salę gimnastyczną wraz z zapleczem przy Gimnazjum w Gdowie, trwają prace przy dobudowie sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej w Marszowicach. W 2016 r. rozpoczęły się prace przy budowie sali gimnastycznej przy Szkole Podstawowej nr 3 w Wieliczce. Jednak dalszym ciągu występują braki w infrastrukturze do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Są to szkoły, które w ogóle nie posiadają sali gimnastycznej lub posiadają tylko salę zastępczą lub rekreacyjną oraz boiska.

W 11 obiektach brak sal gimnastycznych do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego – są to placówki: Szkoła Podstawowa w Janowicach, Jarosówce, Marszowicach, Koźmicach Wielkich, Podgrabiu, Niepubliczna Szkoła Podstawowa Wieliczka Montessori School ul. Daniłowicza, Niepubliczna Szkoła Podstawowa Montessori w Wieliczce, ul. Kościuszki 36a, Gimnazjum w Podłężu, Staniątkach, Golkowicach, Prywatne LO Franciszkanów w Wieliczce. Uczniowie tych placówek korzystają z sal gimnastycznych, hal sportowych, boisk szkolnych w innych budynkach oświatowych.

W 3 szkołach zajęcia odbywają się na korytarzu szkolnym, jest to Szkoła Podstawowa w Marszowicach, Jarosówce, Janowicach.

Dwie placówki posiadają sale gimnastyczne bez zaplecza sanitarnego, 13 placówek posiada zastępcze sale gimnastyczne.

Niektóre szkoły zarówno te które nie posiadają własnej bazy do wychowania fizycznego, jak i te których baza jest niewystarczająca, korzystają z infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego poza placówką. Najbardziej popularne jest korzystanie z basenu (9 szkół), boisk/stadionu sportowego (6 szkół), sali gimnastycznej innych szkół lub hali sportowej (7 szkół).

SALE GIMNASTYCZNE w placówkach oświatowych skontrolowane w 2016 r.

Ip	Rodzaj placówki	Liczba Placówek pod nadzorem	Liczba placówek skontrolowanych	Liczba Placówek z salą gimnast.	Liczba placówek z zastępczą salą gimnast.	Liczba placówek bez sali gimnastycznej i sali zastępczej	Liczba placówek bez Sali gimnast. ale korzyst. z sali innych szkół
1	Szkoły Podstawowe	48	24	5	12	4	3
2	Gimnazja	14	7	4	-	-	3
3	Liceum Ogólnokształcące	2	1	-	-	-	1

4	Zespół Szkół Ogólnokształcących	5	5	4	1	-	-
5	Zespół Szkół Ponadpodstawowych	1	0	0	-	-	-
	RAZEM:	70	37	13	13	4	7

Ergonomia mebli szkolnych- Uczniowie większą część swojego czasu spędzają w ławkach szkolnych, wady postawy uczniów są konsekwencją różnych czynników i nieprawidłowości w tym m.in. niedostosowania mebli szkolnych do wysokości ucznia.

W 2016 roku przeprowadzono badania dostosowania stolików i krzeseł w 2 obiektach:

- 1 szkole podstawowej w 15 oddziałach klasowych - 309 uczniów
- 1 gimnazjum w 12 oddziałach klasowych – 208 uczniów

Nie stwierdzono większych nieprawidłowości. Wyposażenie w odpowiednie, ergonomiczne meble z certyfikatami, dostosowane do wieku rozwojowego i wzrostu uczniów ulega stopniowej, systematycznej poprawie. Kontrole wykazują, że we wszystkich placówkach oświatowo-wychowawczych kupowane urządzenia, sprzęt, meble edukacyjne posiadają atesty lub certyfikaty i spełniają wymagania bezpieczeństwa. Brak certyfikatów dotyczy wyrobów zakupionych w latach 80-tych. Dyrektorzy we własnym zakresie poddają stoliki, krzesła systematycznej renowacji polegającej na wymianie blatów, malowaniu stelaży.

Ocena obciążenia uczniów tornistrami

W 2016 r. przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów tornistrami w:

- 1 szkole podstawowej- 19 uczniów , waga tornistrów 16 uczniów nie przekroczyła 10% masy ich ciała, waga tornistrów 3 uczniów przekroczyła 10% m. c. ale waga mieściła się w granicy do 15%.
- 3 gimnazjach – 255 uczniów - waga tornistrów 207 uczniów nie przekroczyła 10% masy ich ciała, waga tornistrów 45 uczniów przekroczyła 10% m. c. ale waga mieściła się w granicy do 15% , waga tornistrów 3 uczniów przekroczyła 15% masy ciała.

Nie stwierdza się ponadnormatywnego obciążenia uczniów tornistrami na podstawie małej próby. Jednocześnie na terenie naszego województwa odnotowuje się problem zwłaszcza wśród uczniów szkół podstawowych.

Higieniczna ocena rozkładu zajęć lekcyjnych - Na właściwy rozwój ucznia wpływa między innymi organizacja procesu nauczania i wychowania w szkołach, zwłaszcza zaś planowanie nauki i odpoczynku. Rozkłady zajęć oceniane były głównie pod kątem godziny rozpoczynania zajęć, równomierności zajęć w poszczególnych dniach. W 2016 roku nie stwierdzono nieprawidłowości w ocenie rozkładu zajęć lekcyjnych.

Ocena została przeprowadzona w 36 placówkach, oceniono 287 oddziałów klasowych

Nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkołach – w 2016 r. w 3 gimnazjach skontrolowano warunki przechowywania substancji i preparatów chemicznych. Można stwierdzić, że wszystkie ze skontrolowanych szkół stosują się do obowiązujących przepisów i nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi w szkolnych pracowniach zapewniony jest na właściwym poziomie.

OPIEKA PROFILAKTYCZNA

- opieka pielęgniarki/higienistki szkolnej zapewniona jest we wszystkich szkołach; w dużych szkołach miejskich pielęgniarki są obecne 3-4 razy w tygodniu, w wiejskich szkołach pielęgniarki pracują zadaniowo i w szkole są obecne 1-2 razy w miesiącu.

Nadal istotny problem stanowi brak gabinetów profilaktyki zdrowotnej i opieki przedlekarskiej. Pielęgniarki w placówkach korzystają z pomieszczeń zastępczych, w których nie są zapewnione odpowiednie warunki do prowadzonych przez nie działań.

DOŻYWIANIE

W 2016 r. w 3 placówkach szkolnych wydawane były ciepłe posiłki jedno lub dwudaniowe przygotowywane na miejscu w stołówkach szkolnych. Do 22 – szkół dowożone były obiady 1 lub 2 daniowe, 2 szkoły zapewniały posiłki poza placówką. Łącznie z ciepłych posiłków korzystało 915 uczniów w tym 707 z posiłków pełnych i 208 z posiłków jednodaniowych. Z posiłków dofinansowanych korzystało 256 uczniów.

Uczniowie 27 szkół podstawowych samodzielnych i w zespołach szkół brali udział w akcji „Mleko w szkole” – 3457 uczniów piło mleko białe lub smakowe.

Uczniowie klas 0-III w 27 szkołach podstawowych samodzielnych i w zespołach szkół brali udział w akcji „Owoce w szkole” – 2371 uczniów

DODATKOWE INFORMACJE

W dalszym ciągu dyrektorzy szkół i przedszkoli borykają się z problemem zdrowotnym wśród dzieci, jak zanieczyszczenia skóry i wszawica, w związku z tym ponownie zostały przesłane do szkół i przedszkoli materiały edukacyjne dotyczące wszawicy (ulotki, broszury) oraz stanowisko Głównego Inspektora Sanitarnego i Rzecznika Praw Dziecka dotyczące profilaktyki i zwalczania wszawicy.

ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2016 r. pracownik sekcji ZNS przeprowadził **149 kontroli obiektów**, w tym 9 kontroli w trakcie budowy.

Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko (prognozy, mpzp)

- uzgodniono 5 zakresów prognozy oddziaływania na środowisko,
- uzgodniono 7 odstępień od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko,
- zaopiniowano 2 projekty dokumentu wraz prognozą oddziaływania na środowisko

Ocena oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko (raporty, decyzje środowiskowe)

- wydano 25 opinii o konieczności (bądź jej braku) przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko (zapytanie o raport),

Odbiory obiektów

- dopuszczono do użytkowania **56 nowych obiektów budowlanych**, oraz **13 podmiotów leczniczych**.

Uzgodniono 27 dokumentacji projektowych pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych.

DZIAŁANIA OŚWIATOWE I PROMOCJA ZDROWIA

Głównym zadaniem Pionu Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia jest inicjowanie, organizowanie, koordynowanie i nadzorowanie działalności w zakresie promocji zdrowego stylu życia i profilaktyki chorób. W 2016 r w ramach realizacji zadań prowadzone były

- interwencje programowe - 9
- interwencje nieprogramowe - 4
- własne akcje lokalne we współpracy z Urzędem Powiatowym w Wieliczce oraz z Zespołem ds. Profilaktyki i Ochrony Zdrowia U.M. i G. w Wieliczce.

REALIZACJA INTERWENCJI PROGRAMOWYCH

1. PROGRAM „TRZYMAJ FORMĘ”

Program edukacyjny dotyczący zapobiegania nadwagi i otyłości wśród młodzieży poprzez poszerzenie wiedzy dotyczącej zdrowego żywienia oraz kształtowania umiejętności niezbędnych do utrzymania zdrowia i kondycji fizycznej.

Program skierowany był do uczniów szkół podstawowych (kl. V i VI) oraz uczniów gimnazjum.

Realizowana była już X edycja programu w której udział wzięło 41 szkół, w tym:

- 11 gimnazjów w których program objął swoim zasięgiem 1470 uczniów.
- 30 szkół podstawowych (klasy IV-VI) - 748 uczniów oraz 268 rodziców, którzy swoimi działaniami wspierali w realizacji zarówno uczniów jak i koordynatorów szkolnych.

Ogółem program swoim zabiegiem bezpośrednio objął 2486 osób.

Tematyka programu była realizowana na różnych zajęciach (na godzinach wychowawczych, lekcjach wychowania fizycznego, lekcjach przyrody), co pozwoliło zintegrować działania różnych nauczycieli i uczniów. Młodzież w czasie zajęć miała okazję wykazać się swoimi pomysłami i umiejętnościami plastycznymi, sportowymi i kulinarnymi, byli aktywni i zaangażowani w przebieg zajęć.

Program miał na celu zwiększyć świadomość uczniów, która dotyczy wpływu żywienia i aktywności fizycznej na zdrowie.

2. PROGRAM OGRANICZENIA ZDROWOTNYCH NASTĘPSTW PALENIA TYTONIU W POLSCE W ROKU 2015 r

Program „Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu było zwiększenie umiejętności dzieci w zakresie radzenia sobie w sytuacjach, gdy przebywający w zadymionych pomieszczeniach lub gdy dorośli palą przy nich tytoń oraz wzrost kompetencji rodziców w zakresie ochrony dzieci przed ekspozycją na dym tytoniowy.

Program adresowany do dzieci 5-6 letnich oraz rodziców i opiekunów.

Program w roku szkolnym 2015/2016 realizowany był w 21 przedszkolach i 23 oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych, łączna liczba dzieci biorących udział w programie 1001 oraz 931 rodziców i opiekunów.

Program „Czyste powietrze wokół nas” dostosowany do potrzeb rozwojowych, intelektualnych i emocjonalnych dzieci. Dzieci dowiedziały się o szkodliwości dymu tytoniowego, jakie skutki niesie palenie tytoniu oraz w jaki sposób trzeba się zachować, gdy narażone są na wdychanie dymu z papierosa. Poprzez uczestnictwo rodziców w programie, bardzo wzrosły ich kompetencje w zakresie ochrony dzieci przed dymem tytoniowym, rodzice zobowiązywali się do przestrzegania zasady nie palenia w obecności dzieci.

Program „Nie pal przy mnie proszę”

Celem programu było uświadomienie dzieciom, że palenie tytoniu jest szkodliwe dla zdrowia, wykształcenie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach, gdy inni ludzie przy nich palą.

Program przeznaczony dla uczniów klas I-III szkoły podstawowej. Do realizacji programu w roku szkolnym 2015/2016 zobowiązało się 21/50 szkół podstawowych, czyli program swoimi działaniami objął 42% szkół. W programie udział wzięło 1517 uczniów klas I-III.

Główny cel programu został osiągnięty; dzieci wykształciły świadomą umiejętność radzenia sobie w sytuacjach gdy przebywają w obecności osób palących papierosy.

Program „Znajdź właściwe rozwiązanie”

Program „**Znajdź właściwe rozwiązanie**” miał za zadanie zwiększenie wiedzy w zakresie zagrożeń płynących z czynnego i biernego palenia tytoniu. Kształtowanie postaw asertywnych związanych z funkcjonowaniem w społeczeństwie w tym unikanie zachowań ryzykownych.

Program przeznaczony dla uczniów starszych klas szkoły podstawowej i uczniów gimnazjum.

W roku szkolnym 2015/2016 do realizacji programu przystąpiło 21 szkół w tym:

7 szkół gimnazjalnych w których program swoimi działaniami objął 423 uczniów .

14 szkół podstawowych w których w programie udział wzięło 628 uczniów z klas IV-VI.

W realizacji programu zaangażowanych zostało 291 rodziców.

Program bardzo dobrze wkomponował się w już zaplanowane działania profilaktyczne.

Program ten właściwie odpowiadał potrzebom uczniów. Program wykształcił u uczniów wzmocnienie poczucia własnej wartości, zachowań asertywnych, umiejętności dokonania wyboru , dbania o zdrowie swoje i innych.

Program „Bieg po zdrowie ”

Program „**Bieg po zdrowie** ” to program edukacji antytytoniowej przeznaczony dla dzieci w wieku 9-10 lat (IV klasa szkoły podstawowej). Program miał na celu przekazanie wiedzy na temat zachowań prozdrowotnych oraz kształtowanie odpowiedniej umiejętności i postawy.

W roku szkolnym 2016/2017 w 8 szkołach podstawowych z terenu powiatu wielickiego ruszyła pierwsza edycja w/w programu. Program swoimi działaniami obejmie 248 uczniów z klas IV.

3 . PROFILAKTYKA HIV/AIDS

Krajowy program zwalczania HIV/AIDS realizuje zadania a zakresu zapobiegania zakażeniom HIV wśród ogółu społeczeństwa, Zapewnienie odpowiedniego dostępu do informacji edukacji i usług w zakresie profilaktyki HIV/AIDS. Ograniczenie rozpowszechnienia się zakażeń HIV.

Celem szczegółowym był wzrost poziomu wiedzy na temat HIV/AIDS u ogółu społeczeństwa oraz zmiany postaw, ze szczególnym uwzględnieniem odpowiedzialności za własne zdrowie. Usprawnienie opieki nad kobietami w wieku prokreacyjnym i w ciąży.

Inicjatorem programu jest Ministerstwo Zdrowia, Krajowe Centrum d/s. AIDS

Zasadniczym działaniem programu jest nagłośnienie informacji o możliwości wykonanie testu Promocja kampanii wśród młodzieży szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Przez cały rok prowadzona była dystrybucja materiałów edukacyjnych:

- „Choroby przenoszone drogą płciową - 110 szt.
- „ Informacja o HIV/AIDS – 22 szt.
- „Kobieta SEX a Zdrowie“- 60 szt.
- „ O co kaman?“ - 100 szt.
- „ Zawsze razem -200 szt.
- „HIV dla lekarzy – 75 szt.
- „ HIV dla pielęgniarek“- 75 szt
- „Jeden test dwa życia - 130 szt.
- „ Z doświadczenia wolontariuszki „ – 30 szt.
- „ Zanim zostaniesz mamą“ – 50 szt.
- Malowanki „ Zawsze razem“ – 80 szt.

Program realizowany był w roku szkolnym 2015/2016 1 - liceum ogólnokształcącym, 8-gimnazjach i 3 – szkołach podstawowych z szczególnym nasileniem działań oświatowych w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS- 1.12.2016 r.

4. Program „WYBIERZ ŻYCIE – PIERWSZY KROK”

Program „Wybierz Życie- Pierwszy Krok” obejmujący tematykę profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu.

Program adresowany do uczniów I klas szkół ponadgimnazjalnych. Program realizowany był w 5 szkołach ponadgimnazjalnych i 1 gimnazjum . Liczba osób biorących udział w programie 790 uczniów . Program bardzo dobrze odebrany przez uczniów i nauczycieli. Powiększył wiedzę młodzieży na temat profilaktyki raka szyjki macicy i roli wirusa HPV w jego powstawaniu.

Realizacja programu w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych

ARS – czyli jak dbać o miłość

Program skierowany do młodzieży ponadgimnazjalnej ma na celu ograniczenie używania przez nich substancji psychoaktywnych.

W roku szkolnym 2015/2016 program swoim zasięgiem objął 100% czyli 5 szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu wielickiego, w tym 450 uczniów z klas I. Program cieszył się dużym zainteresowaniem wśród uczniów i koordynatorów szkolnych czego dowodem jest przeprowadzona anonimowa ankieta z której wynika, że aż 96% uczniów chętnie uczestniczyło w zajęciach. Na pytanie czy chciałabyś/ chciałabyś aby w przyszłości twoje dzieci w wieku nastoletnim wzięły udział w takich zajęciach w szkole 98% ankietowanych odpowiedziało TAK. Uczniowie za najbardziej wartościowe uznali treści związane z FAS, wpływ używek na miłość, zagrożenia jakie płyną z nieprzemyślanych zachowań i przykłady z życia.

Poprzez realizację programu wzrosła wiedza na temat ryzykownych zachowań i odpowiedniego dystansu do używek i substancji psychoaktywnych.

W ramach realizacji programu przeprowadzone były konkursy wiedzy, w które młodzież chętnie się angażowała. Młodzież korzystała także z alkogogli i narkogogli, które to pozwoliły uczniom zobaczyć świat oczami osoby pijanej i po spożyciu narkotyków. Okazało się że założenie okularów skutkuje podwójne widzenie (uczniowie mieli problemy z podpisaniem się), spowolnienie czasu reakcji, problemy z ustaleniem odległości (uczniowie mieli problem z przeniesieniem przedmiotu z jednego miejsca na drugie) mylenie kierunków, pogorszenie koordynacji ruchowej (uczniowie mieli problemy z przejściem po wyznaczonej linii), zniekształcenie widzianego obrazu, zniekształcenie widzenia kolorów. W trakcie zajęć prowadzona była dyskusja na temat mitów i stereotypów dotyczących alkoholu i narkotyków.

REALIZACJA INTERWENCJI NIEPROGRAMOWYCH

1. "Światowy Dzień bez Tytoniu"

W ramach obchodów Światowego Dnia bez Tytoniu w firmie Pratt & Whitney Tubes w Niepołomicach zorganizowany został pomiar tlenu węgla w wydychanym powietrzu wśród 91 chętnych pracowników. U większości przebadanych pomiar wynosił średnio 5 ppm (osoby niepalące). Natomiast u 6 pracowników zanotowane podwyższone wartości max 34 ppm 12 HbCO do 10 ppm 5,4 HbCO. Wszyscy pracownicy bardzo chętnie brali udział w badaniu, dodatkową „premią” za niską zawartość CO były batoniki musli ufundowane przez pracodawcę. W trakcie pomiarów prowadzone były pogadanki z pracownikami a także rozdawnictwo materiałów edukacyjnych w postaci ulotek 150 szt. i 2 plakatów

W zespole Szkół Ogólnokształcących w Brzeziu w dniu 1.06.2016 zorganizowany został happening w ramach Ogólnopolskiego Dnia Profilaktyki podczas którego były prowadzone pomiary CO w wydychanym powietrzu u 6 osób dorosłych gdzie zanotowano niskie wartości bo od 0 ppm- 4 ppm. Uczniowie w ramach w/w obchodów u przygotowywali prelekcje na temat różnego rodzaju zagrożeń tj. nadużywanie alkoholu, palenia wyrobów tytoniowych , dopalaczy. Przeprowadzony został quiz wiedzy na temat w/w zagrożeń. Uczniowie uczestniczyli także w zajęciach z pierwszej pomocy zorganizowanych przez Straż Pożarną

2. „Światowy dzień zdrowia”

W ramach obchodów Światowego Dnia Zdrowia 7 kwietnia w PSSE w Wieliczce wśród pracowników przeprowadzona została ankieta „ Czy grozi ci cukrzyca” w której udział wzięło 16 osób. Z czego 7 osób znalazło się w grupie podwyższonego ryzyka tj. 44%.

W Zespole Szkół Ogólnokształcących w Targowisku w ramach obchodów uczniowie mogli sprawdzić sobie poziom cukru we krwi. W badaniu udział wzięło 50 uczniów było to możliwe dzięki otwartości i zaangażowaniu Pani pielęgniarki Pauliny Chudeckiej, która zadbała o zabezpieczenie sprzętu i przezwycięzeniu strachu. Cieszy fakt iż żadna ze zbadanych osób nie miała podwyższonego poziomu cukru.

Ogółem działaniami związanymi z obchodami Światowego Dnia Zdrowia objętych zostało 659 osób.

3. „Światowy Dzień Rzucania Palenia”

W ramach obchodów w ZSZO w Targowisku w związku z zaplanowaną kampanią antynikotynową w dniu 17 listopada przy wejściu do szkoły uczniowie rozdawali dzieciom i dorosłym zielone liście będące symbolem nie palenia papierosów w tym dniu:

- Gimnazjaliści sprawdzili swoją wiedzę na temat szkodliwości palenia wypełniając test, który stał się okazją do wymiany zdań i obalenia mitów w tej materii.
- Uczniowie klas IV-VI wzięli udział w Kole Fortuny – turnieju wiedzy na temat szkodliwości palenia. Chętnie odpowiadali na wylosowane pytania , a po udzieleniu poprawnej odpowiedzi otrzymywali drobne nagrody rzeczowe . Była to jednocześnie świetna zabawa i sposób na poszerzenie wiedzy i dyskusje w temacie szkodliwości palenia papierosów.

W przedszkolu EKO –PARK Światowy Dzień Rzucania Palenia obchodzony był po hasłem „ NIE – dla papierosa” podczas zajęć zorganizowanych w ramach w/w dnia dzieci za pomocą zmysłów odgadywały różne zapachu przygotowane przez nauczyciela między innymi aromat truskawkowy, odświeżacza powietrza, jak i tytoniu. Dzieci określając zapachy zwróciły szczególną uwagę na ostatni produkt i starały się go opisać i nazwać .Dzieci wykonywały również plakat „ NIE – dla papierosa” który został podzielony na dwie części na jednej

pokazane były złe skutki palenia papierosów, na drugiej korzyści płynące z rzucenia palenia. Dzieci brały udział w zabawie dydaktycznej „Lekarz”- dzieci wcieliły się w postaci lekarza i pacjenta – który przychodzi z typowymi objawami palenia.

W obchodach Światowego Dnia Rzucania Palenia udział wzięło

- w szkołach podstawowych 640 uczniów
 - w zespołach szkół i gimnazjach 534 uczniów
 - w przedszkolach 155 dzieci i 39 nauczycieli
- Ogółem w obchodach wzięło udział 1368 osób.

4. Światowy dzień walki z AIDS 1.12.2016

W ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS realizowanych w 2 szkołach ponadgimnazjalnych i zespole szkół odbyły się liczne pogadanki na temat możliwości zakażenia wirusem, organizowane były wystawy plakatów wykonywanych przez uczniów na w/w temat. Uczniowie ze szkół solidaryzowali się z ludźmi chorymi na AIDS nosząc w tym dniu czerwone kokardki. Na stronie PSSE zamieszczony został test wiedzy za pomocą którego można było sprawdzić swoją wiedzę na temat AIDS.

Na terenie powiatu wielickiego w roku 2016 prowadzone były akcje profilaktyczne w ramach współpracy PSSE w Wieliczce z Urzędem Powiatowym w Wieliczce, mająca na celu zwrócenie uwagi na problem próchnicy u uczniów w ramach akcji „Szczęśliwy Uśmiech” a także podjęte zostały działania w kierunku profilaktyki w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom od tytoniu i innych środków psychoaktywnych czego efektem było :

1.. Zorganizowana została konferencja dla pedagogów, nauczycieli i personelu medycznego pt. „Współczesne narkotyki, dopalacze, inspiracje profilaktyczne” przy współpracy PSSE w Wieliczce z Zespołem ds. Profilaktyki i Ochrony Zdrowia UMiG w Wieliczce, której celem było podniesienie świadomości na temat zagrożeń jakie ze sobą niosą współczesne narkotyki a także alternatywnych przeciwdziałań poprzez zorganizowanie wolnego czasu młodym ludziom.

Tematami poruszonymi podczas konferencji były:

„ Wczoraj Tajfun dzisiaj Mocarz „ – Dopalacze – problem(nie) do rozwiązania – asp. Szt.

Robert Bretner, Wydział Prewencji , Komenda Wojewódzka Policji

„Prowadzenie nadzoru nad środkami zastępczymi” – Pani Joanna Kosmała Wojewódzka Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Krakowie

„ 7 dźwigni profilaktyki”- przedstawiciel Fundacji Wspomagającej Wychowanie „ Archezja” oraz ZPOZON UMiG w Wieliczce

W konferencji udział wzięło 36 osób , dyrektorów, pedagogów i pracowników PSSE w Wieliczce.

2. Spektakl profilaktyczno -edukacyjny pt „Siłacz” wystawiony przez Teatr Wiśniowy z Krakowa gdzie adresatami spektaklu byli uczniowie klas I z gimnazjów z terenu Gminy Wieliczka w liczbie 250 uczniów. Spektakl poświęcony był niebezpieczeństwom związanym z zażywaniem substancji psychoaktywnych zwanych potocznie dopalaczami. Spektakl został zorganizowany w ramach współpracy PSSE w Wieliczce i Starostwa Powiatowego w Wieliczce .

3. Akcja Szczęśliwy Uśmiech, która prowadzona była w 1 Zespole Szkół im. Brata Alojzego Kosiby w Wieliczce i objęła swoim działaniem 30 uczniów z klas I. . Podczas lekcji omawiane były metody prawidłowego szczotkowania zębów w tym celu wykorzystywana była modelka szczęki na którą to dzieci pokazywały jak prawidłowo szczotkują zęby. Następnie po pokazie dzieci otrzymywały szczoteczki do zębów i malowanki na w/w temat.

WNIOSKI KOŃCOWE

W 2016 roku ponownie wzrosła liczba nowo otwartych obiektów. Widoczna stała tendencja wzrostowa świadczy o dynamicznie rozwijającym się powiecie. Podobne tendencje wzrostowe zauważalne są w liczbie zameldowanych mieszkańców powiatu.

Zwiększona liczba kontroli pomimo dużej absencji chorobowej pracowników spowodowana była organizacją ŚDM i zapewnieniem bezpieczeństwa sanitarnego zarówno podczas zakwaterowania w obiektach jak również bezpieczeństwa żywieniowego zwłaszcza podczas uroczystości weekendowych w Brzegach.

Pojawiły się niegroźne dwa skażenia wody pitnej, które zostały usunięte, woda została zdezynfekowana, sieć wodociągowa przepłukana.

Wystąpiły również zanieczyszczenia wody basenowej, skutkujące zakazem kąpieli. Po dezynfekcji sieci doprowadzającej wodę do niecek, problem został usunięty.

Odnotowano 2 zatrucia zbiorowe, jedno z powodu podejrzenia skażonej wody a drugie z powodu podejrzenia niewłaściwej jakości środka spożywczego. Oba incydenty nie zostały potwierdzone, nie znaleziono czynnika etiologicznego.

W 2016 roku wystąpił 4—krotny wzrost zachorowań i podejrzeń na grypę i infekcje grypopodobne. Zarejestrowano 8538 przypadków.